

Tartalom

Bevezető	4	A mozdulatlan utazás	17
Porvers	5	Weöres Sándor	
Invokáció	6	Ne rejtőzz el	18
Garai Gábor		Buda Ferenc	
A kimondhatatlan	7	Valahova	18
Weöres Sándor		Ladányi Mihály	
Első hármas csoport	8	Azt válaszd	19
Vetkőzés	8	A Valákról és a Maiákról az	
Weöres Sándor		ELDÁK szerint	19
Halak a hálóban	9	J. R. R. Tolkien	
Pilinszky János		Hiába rohansz	20
Hullámok és a tenger	9	Szepes Mária	
Weöres Sándor		A havasi mormota	21
Az éden elvesztése	10	A. A. Milne verse	
Bella István		A gondolatok visszája	
A minden, a semmi	11	és színe	23
Nulladik változat		Weöres Sándor	
Élő és létező	11	Nevezhetők	
Weöres Sándor		es nevezhetetlen	23
Tilos csillagon	12	Weöres Sándor	
Egy szenvedély margójára	12	Az erdő kérése	24
Pilinszky János		Jövendölések	24
A feltörekvés balladája	13	Nostradamus	
Baranyi Ferenc		Földi és égi hatalom	25
Meditáció	13	Weöres Sándor	
Baranyi Ferenc		Kérés	26
Ifjúság	14	Weöres Sándor	
Radnóti Miklós		Dsuang Dszi álma	26
A kimondhatatlan	14	Szabó Lőrinc	
Szabó Lőrinc		Szembe-fordított tükrök	27
Ki vagy Te?	15	Weöres Sándor	
Weöres Sándor.		Éjféli fürdés	28
Conditionnel Passé	15	Pilinszky János	
Baranyi Ferenc		Tíz lépcső	29
Amikor nincs kegyelem	16	Weöres Sándor	
Nagy László		Nem vagyokra	29
Az igazság	17	Garai Gábor	
Váci Mihály		Ama kései	29
		Pilinszky János	

Az Út és Erény könyve	30	Himnusz minden időben	49
Lao-Ce		Nagy László	
Az Ördög	30	Öreg néne özikeje	51
Szepes Mária		Fazekas Anna	
Csillagpor versek	32	Karácsonyaim I	55
Szepes Mária		[Feco] András	
Némák	33	Karácsonyi ének	57
Balázs Tibor		Babits Mihály	
Beszélni kell	33	Haragos szél	58
Kibédi Varga Áron		Móra Ferenc	
Csonka és egész	33	Tündérek, manók	58
Weöres Sándor		Weöres Sándor	
Holló-ének	33	Karácsonyi ének	59
Áprily Lajos		Kátai Ferenc	
Dal	36	Cisio	60
Hajnal Gábor		Regiomontanus	
Akarsz-e játszani?	36	Nem nehéz...	61
Kosztolányi Dezső		Rossellini	
A rossz létjoga	37	Szaturusz	61
Weöres Sándor		Védőbeszéd	62
A pokol hetedik köre	37	Szepes Mária	
Pilinszky János		Nyolc óra	62
Irgalom	38	Radnóti Miklós	
József Attila		Beren története	63
Az ellenség	38	J. R. R. Tolkien	
Charles Baudelaire		Magdolnához	65
Az út és erény könyve	39	Janus Pannonius	
Lao-Ce		Februárium, Bőjtelő hava	66
Falevélen talált sanzon	40	Márczius, Bőjtmás hava.	66
Bella István		Regiomontanus	
Stigma	41	Ha vihar jő a magasból	66
Pilinszky János		Weöres Sándor	
Jónás könyve	42	A Zarándok búcsúja	
Babits Mihály		(Elrond húsvéti levele.)	67
Jónás Imája	43	Elrond, 1998.	
Babits Mihály		Anyámnak	69
Szépen	44	Weöres Sándor	
Kibédi Varga Áron		Halak a hálóban	71
Soha ne éljetelek át hasonlót...46		Pilinszky János	
Deneb — Feco [András]		Londoni Mindenszentek	72
		Tandori Dezső	

A régi új	73	Betlehemi csillag	78
	Tandori Dezső		Baranyi Ferenc
Aposztázia	74	Aki benned hisz...	78
	Fellinger Károly		Fellinger Károly
November	74	Az ács a fiához	79
	Szilágyi Domokos		Garai Gábor
Nagymama, Nagypapa	75	Karácsonyaim II	80
	Fellinger Károly		Kátai Ferenc
Medvék az őszi fényben	76	A levelekben szereplő írások szerzői	84
	Tandori Dezső		

Bevezető

Valamikor tagja voltam a freemail-chatnak, majd az ott egymást közelebből megismert levelezők által benépesített [badmoon] Sziget levelezőlistának.

Reméltük, itt egymást segítő, toleráns személyek személyes találkozásokkal is mélyített barátnak mondható listaközösség lesz.

Leveleztünk sok mindenről, akadt közöttünk olyan is, aki kezdeményezte, hogy küldjük el legkedvesebb verseinket neki, s ő majd rendszeresen tesz fel válogatásainkból a listára. Többen is nekifogtak, elküldték legkedvesebb verseiket, amik rendre fel is kerültek a levelezőlistára. Én is nekiálltam, s kigyűjteni kezdtem a kötetekből a nekem leginkább tetsző legkedvesebb alkotásokat. Mert versszerető- és kedvelő emberke vagyok.

S akkor, mikor már szinte kész voltam, éktelen nagy háborúság támadt a badmoon listán. Görcsbeszorult a szívem, gondolataim az egykor elképzelt békés-barátságos Lista eszménye körül jártak; láttam, sokakból hiányzik még a szeretet, az odafigyelés társaink felé, az, hogy megpróbáljuk őt is megérteni, vagy legalább valamennyire elfogadni.

Számomra a gondolkodók legtömörebben versben fejezik ki gondolataimat, helyettem –

Az aktuális lélek- és gondolatállapotomhoz illő, azt kifejező verset küldtem be a torzsalkodók közé. Azután a következőt az azt követő héten, majd úgy gondoltam, bőséges a választék, lehet minden héten egy egy, az időhöz, helyzethez aktuális írást választani.

Így lett „minden hétre” a tárgya e témájú leveleimnek.

Amikor már nagyon nagy volt az acsarkodás, akkor úgy döntöttem, inkább magán-körlevélben küldöm el azoknak, akik szeretettel fogadják, s értik, várják ezeket a levélkéimet. Így lett magán küldemény belőle.

Az idők során húztam le listámról személyeket, s magam döntése – vagy valaki más javaslata – alapján vettem be újakat.

S amikor kényszerűségből megváltam a Sziget [badmoon] Lista tagságától, még az után is kerestem a lehetőséget, hogy válogatásaimat kedves „lista-kör” tagjaimnak, barátaimnak el tudjam küldeni.

Lényegében két év telt el. Kétszer költöztem azóta. De a levelezőprogram örizte a régi leveleket.

Most előbogarásztam a régi leveleket, mivel többen is írták már, hogy letörlődött tőlük a gyűjtemény. S ha már foglalkozom vele, úgy gondoltam, felteszem a saját web-oldalamra. Hagy olvashassa az arra tévedt látogató is, hiszen sok szép gondolattartalmú vers található e kis gyűjteményben.

Ezt tartod most a kezvedben, Olvasóm.

PDF formátumban, mert így gyorsabb, és egyszerűbb volt összeállítani, mintha nehezen áttekinthető monstrum html oldalakat készítettem volna.

Találsz tartalomjegyzéket, ahol a művek címei, vagy az írók nevei alapján lapozhatsz, de a kinyitható bookmark is segít a böngészésben.

Ha érdekel a készítési idő is: annak alapján rendeztem sorrenbe az egykor elküldött leveleket, bennehagyva a rövid kis szövegeimet is, a legelső sorban pedig megtalálod a küldési dátumot hónap/nap/év formátumban.

Jó olvasgatást, hasznos elmélyülést kívánok mindenkinek,

Deneb [Feco]

Ezzel kezdődött a „minden hetre“

Date: Mon, 01 Feb 1999

From: „Antras“ <deneb@freemail.c3.hu>

To: A Lista

Subject: Verseim

Hali Mindenki!

ettől a héttől kezdve minden héten egy irás, a magam válogatásában...
Igyekszem aktuálisan válogatni.

Most Baranyi Ferenc, költő-barátom egy régi írását:

Porvers

Akit egyszer porig aláztak:
porig kell azért lehajolni,
a méltósága-vesztett sorshoz
méltóság-vesztve igazodni

Előtted ember ráng a porban?
Megértem: belerúgni könnyebb.
Még emberibb átlépni rajta
könnyed sikkjével a közönynek.

Mentséged is van, ha lelked
bátortalan feddése rád vall:
másokért őrzött tisztaságod
nem szennyezheted más porával.

Ha lehajolsz, még orra bukhatsz,
és hát derekad roppanó is,
ápolat tüdődet is belepné
a talaj menti szilikózis,
hát nem hajolsz porig, ha porból
akármi hív: kincs, ócska holmi...

Pedig akit porig aláztak —
porig kell azért lehajolni.

közreadja: [en]

a második versválogatás

Date: Thu, 11 Feb 1999
From: „Antras” <deneb@freemail.c3.hu>
To: A Lista
Bcc: Mage
Subject: aktualis versem...

Hello Zátony!

mostani aktuális versem!

Invokáció

Segíts, hogy szóljak rólad
hogymég el ne múljál végleg.
Segíts, mert némasággal
vert meg a szenvedésed.

Mert néztem tehetetlen
hogymég süllyedsz el zihálva,
fuldokolva a sűrű,
vérmocsaras halálba.

És nem mondhattam: add föl,
úgyis hiába minden-
Kövéd dermedt a bárgyú
biztatás szemeimben.

Add rám erős reményed,
segíts, hogy szóljak rólad,
hogymég valljalak, ki voltál,
mindent - odaadónak,

szereteted tékozló,
elszánt örök-szegénynek,
szélcsöndben szíkvirágnak
szélvészben jegenyének,

szelídnek és merésznek,
utolsó menedéknek.
Oldozd meg némaságom,
hogymég el ne múljál végleg.

Garai Gábor

a harmadik vers-levél, a „minden hetre“ megfogalmazása

Date: Tue, 16 Feb 1999

From: „Antras“ <deneb@freemail.c3.hu>

To: A Lista

Bcc: felix@swi.hu

Subject: minden hetre...

Csodálatos könyvet kaptam ajándékba karácsonykor egy nagyszerű lénytől...

Egy eldától...

A kiadványban leírt gondolatokat régen ismerem, a gondolatok lejegyzőjét régről barátomnak mondhatom...

Úgy gondolom, megosztom időnként egy egy gondolatát Veletek, azokkal, akiket

érdekel a világ, s a világban lévő bukdácsolásunk esetleges feloldásának lehetősége.

A subject állandó lesz: minden hétre...

Így azoknak, akiknek majd nem tetszik, megadom a lehetőséget, hogy átugorják, töröljék, vagy le se töltsék a szerverről ezeket a leveleket...

Akiket érdekel, azoknak meg, hogy figyelhessék alkalomról-alkalomra az idézeteket...

Azoknak pedig, akiknek füle van a hallásra, hogy meghallhassák...

A kimondhatatlan

Teljes bölcsesség a kôé s a meztelen léleké. A semmit-sem-tudás azonos a mindent-tudással.

Menj a fényhez, de ne kérdezz tôle semmit. Akinek nincs szüksége arra, hogy kérdezen: közös a felelettel.

Mihelyt okosabb vagy bárkinél: ostobább vagy mindenkinél. Hogy okosabb legyen, ezt jogosan csak a mester teheti, aki "okosabb"-ságából eredô ostobaságával tisztában van s akinek részéről a tanítás alázat: a hallgató bölcsét alárendeli a beszélô bolondnak.

Az igazság, mihelyt kimondtad: már nem igazság; legjobb esetben is csak gyarló megközelítése az igazságnak. A bölcs csak addig bölcs, ameddig hallgat; mihelyt megszólal, bolond, mert tápláló tudásának csak az emészthetetlen héját adhatja át. „Ami ebbe a szerencsétlen héjba úgy-ahogy belefér: azt keresd, azt edd" — többet nem tehet.

Ha az igazságot akarod birtokolni, a tanításokat csak segítségül használhatod, önmagad mélyén kell rátalálnod.

Weöres Sándor

2/25/99

Udvozelem mindenkinek!

erre a hetre az alábbiakat választottam:

Első hármas csoport

A közbeszéd nem tesz különbséget jó és kellemes között – Isten is Jó, a viszketeg megvakarása is jó. Legtöbb ember a mennyről azt hiszi, hogy élvezet, s a poklóról, hogy gyötrelme.

Az öröm, a kín és minden tagoltság, még ha legtisztább is, a testhez tartozik. A boldogságot csak testben kíséri öröm, a boldogtalanságot csak a testben kíséri kín. A halállal elmállik az öröm, a kín és minden tagoltság.

A határtalan az érzelgősnek, mint a fagy, a gyűjteni vágyónak, mint a fosztogatás, az egyéniségnek, mint a megsemmisülés.

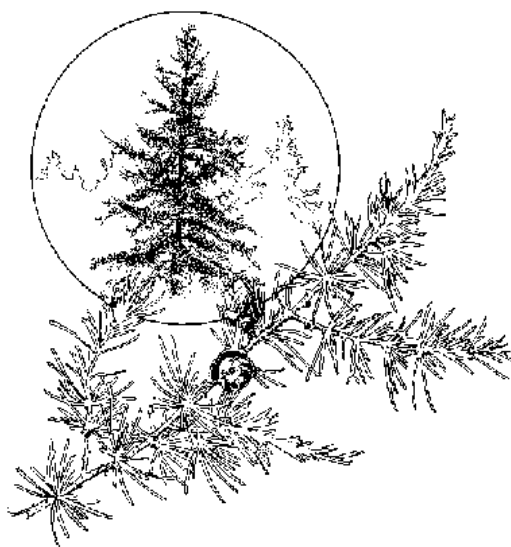
Vetkőzés

Írmagját se tûrd magadban semmiféle érvényesülési szándéknak. Mert ahogy elöbbré törtetsz az életben, úgy csúszol vissza önmagadban.

Ne törekedj kiválóságra. Ez azonban nem jelenti, hogy képességeidet elhanyagold. Önmagadban akkor jutsz elöbbré, ha képességeidet mennél teltebbé s összezsengöbbré teszed; mindegy, hogy képességeid mekkorák: fő, hogy a tőled telhető legjobbat formáld belőlük és általuk.

Képességeid a paripák, melyek a végső házig visznek; de a házba csak úgy tudsz belépni, ha fogatod kívülmarad. Minden képességnek mérete van: s avégső kapun csak az fér be, ami mérhetetlen: a lélek maga.

Weöres Sándor

3/1/99

Udv mindenkinek!

most a het elejen irom valogatasm, remelem, a vege tajekan is lesz alkalmam (es okom) egyre...

Most ezt tartom valami okan fontosnak:

Halak a hálóban

Csillaghálóban hányódunk
partravont halak,
szánk a semmiségbe tátog,
száraz úrt harap.
Suttogón hiába hív az
elveszett elem,
szűrő kövek-kavicsok közt
fuldokolva kell
egymás ellen élnünk-halnunk!
Szívünk megreteg:
vergődésünk testvérünket
sebzi-fojtja meg.
Egymást túlkiáltó szónkra
visszhang sem felel,
öldökölnünk és csatáznunk
nincs miért, de kell!
Bűnhödünk, de bűnhödésünk
mégse büntetés,
nem válthat ki poklainkból
semmi szenvedés!
Roppant hálóban hányódunk
s éjféltör talán
étek leszünk egy hatalmas
halász asztalán.

Pilinszky János

3/5/99

mert ez a hét két-válogatást érő lett...

Hullámok és a tenger

A hullámokat az számlálja, aki sötétben hallgatja a hullámverést, és nem az, aki látja a tengert.

Weöres Sándor

3/9/99

erre a hétre a következő vers akadt kezembe:

Az éden elvesztése

A világ végén
végül is ketten maradtak:
az árva, árva ember,
meg az árva, árva, árva
emberiség.

És elindult
fönnhangon kiáltozván
az ember az emberiségben:
„Hol vagy barátom, hova lettél?”

És elindult
fönnhangon kiáltozván
az emberiség az emberben:
„Hol vagy barátom, hova lettél?”

S így
tekergőztek egymás
üregeiben, járataiban,
barlangjaiban a világ
végeztéig.
Mert az ember
nem tudott emberiségül,
s az emberiség
nem tudott emberül.

Bella István

3-18-99

erre a hétre az alábbi került elő:

A minden, a semmi

Az ég alatt
kinyíló világodat
Nézem
Felszín és tükör
Látom magam
Mint téged
Árnyak közt
Zuhanj át
És körbefordul
Minden
A semmi

Egy kitartott hangon
A mélység felett

A MINDEN.....
A SEMMI....

Nulladik változat

3/25/99

Erre a hétre két rövid idézet akadt kezembe:

„Amíg nálatok van a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek!”

János 12:36.

Élő és létező

Tiprás és eltiportatás, falás és fölfalatás: ez az élet.
Ruhaként viselni tiprást és eltiportatást, falást és fölfalatást: ez a lét.
Aki szeszélyét követi, az életbe burkolózik. Aki szükségletét követi, a létbe burkolózik.
Aki viharosan szeret, gyűlöl, sóvárog, undorodik: ez az élő.
Aki nyugodtan viseli az összefüggőt: ez a létező

Weöres Sándor

3/29/99

Hogy az, aki esetleg szereti ezeket a válogatásokat, ne maradjon ezen a héten se versek nélkül, megbeszéltem Attilával, hogy mivel aktuális az én válogatásom is, ezen a héten közvetlenül felteszem ide, a listára.

Tilos csillagon

Én tilos csillagon születtem,
a partra úzve ballagok,
az égi semmi habja elkap,
játszik velem és visszadob.

Nem is tudom, miért vezeklek?
Itt minden szisszenő talány,
ne fusson el, ki lenn a parton,
e süppedt parton rámtalál.

S en félj te sem, ne fuss előlem,
inkább csitítsd a szenvedést,
csukott szemmel szoríts magadhoz,
szoríts merészen, mint a kést!

Légy vakmerő, ítélj tiédnek,
mint holtak lenn az éjszakát,
vállad segítse gyenge vállam,
magam már nem bírom tovább!

Én nem kívántam megszületni,
a semmi szült és szoptatott,
szeress sötéten és kegyetlen,
mint halottját az itthagyt!

Egy szenvedély margójára

A tengerpartot járó kisgyerek
mindig talál a kavicsok közt egyre,
mely mindöröktől fogva az övé,
és soha senki másé nem is lenne.

Az elveszítetlent markolássza!
egész szíve a tenyerében lüktet,
oly egyetlen egy kezében a kö-
és véle ő is olyan egyedül lett.

Nem szabadul már soha többé tőle-
a víznek fordul, s messze elhajítja.
Hangot sem ad a néma szakítás,
egy egész tenger zúgja mégis vissza.

Pilinszky János

A feltörekvés balladája

Ha korsó vagy, sose feledd:
kútra ne járj, hogy el ne törhess,
magadban friss buzgás helyett
poshadt ürességet lötyögtess
és ettől életed örök lesz,
bár csöpp értelme sem marad...
Ne tégy egy lépést sem, ha törtetsz —
s a csúcson találsz magad!

Ha kurta vagy, kapard sokat,
s neked is lesz, több mint remélnéd,
kalász már egy sem bólogat
s cséplésre oldva, ím a kék, a sárga,
de földre pergett számos érték:
kapard — s hirtelen lesz javad!
Szedd fel, amit kínál a mélység —
s a csúcson találsz magad.

Ha fecske vagy, hitesd el azt,
hogy egymagad nyarat csinálhatsz,
állítsd, hogy zörög a haraszt
szélcsendben is, mert ráhibázhatsz...
Minden hazugságból kimászhat, ha
nincs igazán igazad,
mellékutakon körbejárhat
s a csúcson találsz magad.

Herceg, ha mindez mégse használ —
még egy tanács, hogy megfogadd:
sirasd soká a ravatalnál,
akit titokban elkapartál,
gödröt toronymagasra rakjál —
s a csúcson találsz magad!

Baranyi Ferenc

Meditáció

Kinek egyetlen út, hogy magát vízbe ölje:
szabad annak vajon akadályozni tettét?
Mért erény eltökélt szándékkal menni öltre?
S mért bűn a kiutat-adó embertelenség?

Meddig nemes a tett, s mettől fogva kegyetlen?
A biztos bűn mikor bűnös bizonytalanság?
Gyakorta vétkezünk bizsergő jóhiszemben?
A jótettek között mennyi a síma gázság?

Ész ösztöne szül itt biztos felismerést,
mely tétlenségre int, vagy éppen tetterre kész,
mit ember meg nem ért, de birtokába juthat.

Jóság és gyávaság között hol a határ?
Te dönts, ha nyögve is, te dönts, javára válj
pontos ítéletet követelő korunknak.

Baranyi Ferenc

Ifjúság

Mikor Kolumbusz a zsvajgó partra lépett
s követték társai, az ittas tengerészek,
szagos szél támadt és lábához hullt egy fészek,
s egy zöld majom szaladt feléje s rázta öklét:
érezte már, hogyan kezdődik az öröklét.
Megvillant nagy szeme, fáradt szemehéja égett.
Legyintett. S hátraszólt valami semmiséget.

Radnóti Miklós

A kimondhatatlan

A szíved majdnem megszakad,
szólnál, de szavad elakad,
szólnál, de görcs és fájdalom
fuldoklik föl a torkodon,

oly mélyről, mintha lelkedet,
a recsegő idegeket
húzná magával, úgy sajog
szád felé néma sóhajod.
S egyszerre oly gyönge leszel,
hogy szárnyas szédülés ölel,
fogaid közül valami
sírás, valami állati

nyöszörgés kinlódik elő,
s azt hiszed: a következő
pillanat mindent, ami él,
elfuj, mint pókhálót a szél.

Szabó Lőrinc

3/31/99

Húsvét, a Megtartó bizonysgtételére való emlékezés napjai jönnek.
Magam nem tudok mást írni most sem, mit alapnak érzek-látok

Ki vagy Te?

Ha elvonatkoztatod magadat mindattól, amit lényedenk ismersz: tulajdonképpen lényed ott kezdődik.

Testedet, értelmeket, személyedet ne cseréld össze lényeddel, önmagaddal. Csak segédeszközöd; csak batyu, mely szükségleteid örzője is, görnyesztő teher is.

Tested nem te vagy, hiszen csak anyag, mely folyton cserélődik: negyvenéves korodban húszéveskori testedből egyetlen parány sincsen. De érzélemvilágod és értelmek sem te vagy, hiszen még nem volt, mikor te már a bölcsőből nézegetél. Ki vagy? A határtalan, mely fogantatásodkor a határok közt megjelent.

Ha elhatárolt személyedet tekinted önmagadnak, végezz copernicusi fordulatot: a határtalan teljességet tekintsd önmagadnak, személyedet pedig ideiglenes kötöttségnek, pusztá tüneménynek, "nem én"-nek.

Ahol megszűnik az érzés, érzéketlenség, gondolat, gondolatlanság, változás, változatlanság; ahol azt hinnéd, hogy semmi sincsen: tulajdonképpen lényed ott kezdődik.

Weöres Sándor.

4/08/99

Conditionnel Passé

Lehetett volna elhallgatni könnyen,
hogy már a tét helyén régóta bab van,
s hogy a labdának mindegy: gólba röppen
vagy csak a partvonalon túlra pattan.

Lehetett volna elhallgatni azt is,
hogy az se vág a késsel, aki fente,
s hogy kellemes ma már minden katarzis,
akár a langyos fürdő estelente.

Lehetett volna arról sem beszélni,
hogy hűlt hamukba vág a szél a bérceken
s gomolygó hamut füstgomolynak vél, ki
völgyben vacog s pásztortüzet remél fenn.

Lehetett volna szótlán törni följebb:
hallgatni bölcs. És elhallgatni bölcsebb.

Baranyi Ferenc

4/20/99

Erre a hétre Nagy László egy gyönyörűség-kegyetlen versét választottam:

Amikor nincs kegyelem

Feküdtél sujtó fény alá:
a virág térdre dől,
szerelmem súlyos zászlaja
tűzve van fejed felől.
Lecsukott zsalu-levelek
homályán, itt ülök én,
varasodnak a zöld lapok,
repednek, dõzsol a fény.

Üvegben málna-alkonyat.
Lenyesett rózsza zihál,
illata fölszáll, fönn bolyong
új nyaram ormainál.

Újra remeg a levegõ,
hol kezded integetett.
Ágyadra szakadt óriás
lepke az emlékezet.

Kereng a nyárban köszörû,
szívembõl szikraesés.
Feküdtél sujtó fény alá,
keltsen a fölismerés.

Ifjúság, szentség szétomol,
gyere be, birkózz velem.
Fõségesebb az ölelés,
amikor nincs kegyelem.

Nagy László

4/30/99

Az igazság

Az igazság oly egyszerű,
mint hegyre vivő lábnyom.

De nem követi senki, mert
behordja szél, olvasztja nap.

s mert biztosabb a haladás
sárban, homokban — a lapályon

Váci Mihály

A mozdulatlan utazás

Önmagad beutazása: a mindenség beutazása. A térbeli világ úgy viszonylik a mindenséghez, mint egy ruhazseb az élő-testhez.

Éjjel, a csillagos ég alatt felfoházkodsz: Mily nagy a világ! De ládd: egyetlen gondolatod a legtávolabbi égitesten is túl-fut pillanat alatt.

Egy gondolattól a másikig végtelenül hosszabb az út, mint csillagtól csillagig.

Az ember a teret végtelennek érzi, de valójában úgy szorong a térben, mint egy börtönkamrában, melynek sem hossza, sem szélessége nincs egy teljes lépés. Aki lényében a végtelen áramokig hatol, a kamra falán kis rést ütött; aki személyiségét feloldotta, a kamra falán akkora rést ütött, melyen már kifér.

Weöres Sándor

5/10/99

Most nincs erôm nagyon keresgetni válogatást.
Azért valamit, hogy ne maradjatok untató soraim nélkül:

Görbült idő patkója—
két pólusod
egyszerre
vonz, taszít
nem lehet
elmenni belőled
nem lehet
visszatérni...

Tihany, valamikor 1967 környékén....

s akkor egy vers kedves költőmtől:

Ne rejtőzz el

Ne rejtőzz el, úgyis látlak!
Rádcsukom a szempillámat.
Benn zörömbölsz a szivemben,
s elsimulsz a tenyeremben,
s elsimulsz az arcom bôrén,
mint vadvizen a verôfény.
Nagyon jó vagy, jó meleg vagy,
nagyon jó így, hogy velem vagy.
Mindenekben megtalállak,
s öröm markol meg, ha látlak.
Nézz rám, szólok a szemednek,
ne fuss el, nagyon szeretlek!

Buda Ferenc

5/18/99

Üdvözletem mindenkinek, Krisztiannak külön, ôt most vettem be válogatásaim körébe. Lehet szólni, aki nem kéri, avagy unja eme hetente mendegelő leveleimet...

A jóság a természet legtisztább, leghatalmasabb gyökérhangja, amely vigasztal, ad, békét teremt és sohasem rombol. Adtál-e már a benned rejlő jóságból teljesen önzetlenül úgy, hogy semmi viszonzást nem vártál érte?

Akkor mostan megint egy vers:

Valahova

Hogy mi a bûn, s ki az, ki vétkezik,
ideje lenne már eldönteni.
Kicsi barlangját félti mindegyik,
s hazája helyett házát béleli.

Úgy kapja azt az álmot, mint aki
régóta várt egy nôre lenn az utcán,
most izzadtan lihegve cipeli
valahova, akár hangya a morzsát.

Ha reng a föld, otthon ül mindegyik
két kebel közt elszántan meglapulva,
vagy flangál, mint gatyakorcban a bolha —

Nem kulcsolódnak össze ujjaink
az éjféλι hírekből megtanulva,
hogy mi a bűn, s ki az, ki vétkezik.

Ladányi Mihály

5/26/99

Szeretettel mindenkinek!
Eddig még senki nem tiltakozott heti válogatásaimra, köszönöm.
Nem tudom, hogy alakul majd, szeretném minél tovább küldözgetni Nektek
ezeket. Aztán, egyszer majd elfogynak, vagy az én dolgom fejeződik be...

most rövidke gondolatsorommal kell beérnetek:

Azt válaszd

— Azt válaszd barátodnak, aki mellé bármikor odafeküdnél az éj-
szakába a réten, nézni a csillagokat —

és akkor kedves tanítómától, Weöres Sándortól két sor:

Örömöm sokszorozódjék a te örömödben
Hiányosságom váljék jósággá benned.

6/5/99

ezen a héten két taggal bővitem heti válogatásaim címlistáját:
Stef, aki valahogy eddig kimaradt, bocs érte, és új listatagunk L. Kati, aki
szereti a szépet, a természetet...

A Valákról és a Maiákról az ELDÁK szerint

Kezdetben volt Eru, az Egyetlen, akit tünde nyelven Ilúvatarnak
neveznek, s megteremtette gondolatának szülötteit, az ainukat; s azok
Nagy Muzsikát formáltak előtte. Ez a muzsika volt a világ kezdete; mert
Ilúvatar láthatóvá tette az ainuk dalát, s ők látták, mint a fényt a sötétben.
És sokan közülük beleszerettek szépségébe és történetébe, amelynek
kezdetét és kibontakozását látomásban látták. Ezért Ilúvatar létet adott a
látomásnak, és elhelyezte a Semmiben, s a Titkos Tüzet a világ szívének
a közepébe tette; s a neve Ea lett.

S akkor azok az ainuk, akik így kívánták, leszálltak a világba az idők
kezdetén; mert az ő feladatuk volt, hogy megteremtsék és
munkálkodásukkal olyanná tegyék, amilyennek a látomásban látták.
Sokáig munkálkodtak Ea tágas terein, amelyek tágasabbak, mintsem a
tündék és emberek gondolnák, mígnem meghatározott időben
elkészült Arda, a Föld királysága. Ekkor az ainuk földi alakot öltöttek, s
leszálltak a Földre.

J. R. R. Tolkien
A Szilmarilok

és akkor egy kis verses szöveg ugyanarról a gondolatkörről:

Hiába rohansz

Sarkadban nyargalnak álarcos tegnapok.
Névtelen tettek, fedezetlen adósságok.
Nem bújhatsz el. Mindenért fizetned kell.

Segítség

kiáltod, s jönnek ôk is. Kiváltanak
adósságaid büntető fogságából,
ha az utat hozzájuk megtalálod.

Keressd hát

láthatatlan barátok szellőtől kavart nyomát,
fény jelbeszédét, csillanó lidércfutását.
Nincsenek közel. Nincsenek távol. Lelkedet várják.

Szepes Mária

6/10/99

Vers a Sziget listára

Attila írta, hogy nincs beküldött versválogatás.
Amíg Ő Szigetcsati-harccal van lekotve, addig hagy pótoljam egy gyöngyszemmel: koléganôm talalt ra veletlenül, enyem a kozlesi jog :)))
Egyszer, 1962-ben, egy ismeretterjeszto folyoiratban jelent meg, most legyen a mienk:

A havasi mormota

A szarkaláb- és muskátliágyakban élt
Egy mormota boldogan, s mitől sem félt,
Csak egész nap nézte, mily gyönyörű szép
A muskátli (piros), s a szarkaláb (kék).

Egy doktor jött gyorsan a kertek alá,
S szólt: "Hisz Ön ágyban van! Mondja csak: á!
Csúnya a torka s a nyelve se szép,
Önnek már krizantém kellene rég!"

A mormota nézte a kertet és szólt:
"Akárhogy próbáltam, semmisse volt
Nekem oly kellemes, kedves és szép,
Mint a muskátli (piros) és a szarkaláb (kék)."

A doktor csak legyintett: "Ennyi elég"
Mondta és szigorúan rázta fejét.
"Környezet kell ide és csend."
S rögtön a krizantém-kertészhez ment.

A mormota feküdt s csak nézte, de szép
A muskátli (piros), s a szarkaláb (kék).
S tudta, hogy nem kell más neki csak épp
Muskátli (piros) és szarkaláb (kék).

Már jött is a doktor, és kiskocsin tolt
Rengeteg krizantémtövet és szólt:
"Látja-e barátom? Ez ám a szép!
Nem a muskátli (piros) és szarkaláb (kék)."
Az ágyást felásta, így hullott szét
A muskátli (piros), s a szarkaláb (kék).
S krizantém került be (sárga s fehér)
"Így" — szólt a doktor — "Ön száz évig él!"

A mormota sóhajtott s szólt: "A nagyok
Tudják, hogy mi kell, s én buta vagyok,
De énnekem semmisse volt olyan szép,
Mint a muskátli (piros) s a szarkaláb (kék)."

Eljött a doktor és mérte a hôt,
Pirulát rendelt és sok pihenôt,
És mondta: "Mily hatásos látvány e lágy
Színeken pompázó krizantémágy!"

A mormota befordult, jobb ha kitér
A krizantém-szín elôl (sárga s fehér)
"Istenem" — gondolta — "lehet-e még
Muskátli (piros) és szarkaláb (kék)?"

A doktor meg kiállt: "Rohama van!"
Tejet és tormát, mit orvosi tan
Javallt, hogy elúzza róla a bajt.
S jót tesz a krizantém környezet majd."

A mormota lehunyta szemét és szólt:
"Aludni szeretnék mostan egy sort,
Hátha az álmomban visszajön még
A muskátli (piros) s a szarkaláb (kék)."

A doktor ült vígan a kert közepén,
Mondván: "Úgy nem érte senki, mint én
Az ilyen esetet. Már javul is!
S ez a sok krizantém mily csuda friss."

A mormota hunyt szeme kicsukta rég
A krizantém sárga és fehér színét,
S boldogan fekszik, mert szívében ég
A muskátli (piros), s a szarkaláb (kék).

A. A. Milne verse

fordította Tóth Eszter.

Közreadja: Deneb [Feco]

6/15/99

Üdvözlök mindenkit sok szeretettel, külön is köszöntöm Mr. Krinklet, aki új a Listán, és most új itt, a heti válogatásaim listáján is! Ha valakit fáraszt, vagy unja már, lehet kérni kihúzását listácskámról, nem sértődök meg. Akkor, hogy ne maradjon ez a hét sem gondolatsor nélkül:

A gondolatok visszája és színe

Vigyázz, hogy világosat gondolsz-e, vagy sötétet: mert amit gondoltál, megteremtetted.

A természet a természeti-világban alkot, a lélek a lelki-világban. Ha egy ruhát, bútort, akármit készítesz, előbb kigondolod, vagyis a lélek világában megalkotod, s csak aztán készíted el a természeti világban is, természeti eszközeiddel. Igazi alkotásod nem a természetben, de a lélekben lévő; egyik előbb-utóbb szétromlik, másik belérögződött a keletkezésének perceibe. S aki nem a jelenben és nem az időben létezik, hanem az idő egészét áthatja: nézi alkotásodat.

Weöres Sándor

7/1/99

Az elmúlt két hét keményebb elfoglaltságai okán elmaradt részemről a „minden hetre” szösszenetei.

Nem hiányolta senki, így akár abba is hagyhatnám :o(((

De valahogy most meg nincs lelki erom abbahagyni. Mert ero kell am ahoz is, hogy felalj az asztaltol, es azt mondd: eddig, nem tovabb. Kesz, befejeztem...

Akkor, most bunteteskepp ketto alap-gondolat:

Nevezhetok es nevezhetetlen

Asztal es nem asztal, hosszu es rovid, jo es rossz, orok es mulando — A kettos Nevezhetok tokeletesen vezetik az embert. Es aki tullat rajtuk: megpillantja a Nevezhetetlent.

Ahogy a nappal es ejszaka felezodik a foldgolyo korul, a nevezhető kettossegek eppugy felezodnek a kulonlevo lelek korul. Az olvasban, a halalban es elmelyulesben nincs nappal es ejszaka, es ahol megszunik a kulonlet, ott megszunnek a nevezhető kettossegek is.

Weores Sandor

Az erdo kerese

Vandor, ki elmegy mellettem,
hallgasd meg keresem:

En vagyok tuzhelyed melege
hideg teli ejszakakon,
en vagyok tornacod
baratsagos fedele,
melynek arnyekaba menekulsz
tuzo nap elol es
Gyumolcsom oltja szomjadat.

En vagyok a gerenda,
mely hazadat tartja,
en vagyok az asztalod lapja,
en vagyok az agy
amelyben fekszel,
a deszka melybol
csanakodat epited.

En vagyok hazad ajtaja,
bolcsod faja,
koporsod fedele.

Vandor, ki itt haladsz mellettem,
ne emelj ram kezet!

7/12/99

Sok szeretettel üdvözlök mindenkit, külön köszöntöm Ang-ot, és G. Katit, akiket most vettem fel erre a "minden hétre" listámra. Nekik: minden héten körbe szoktam küldeni valami válogatást, amit veszek valahonnan, idézet ez; valamiért fontosnak tartom. Elgondolkodtatónak szánom, sokszor magam-tépelődésének: kicsinyke visszfény ez. Hogy bölcsesség lenne bennük? Remélem, igen... Ha valakit untat, nem kéri, le lehet mondani, nem sértődök meg érte... S ha gondolat-javaslat van, szívesen fogadom... Most két típus összevonása következik:

Jövendölések

Kilencedik centúria,
90-dik vers:
„A nagy Németország egy kapitánya
színlelt segítséget fog nyújtani,
királyok királyaként segíti Pannoniat,
lázítása nagy véráldozatot okoz”

Tizedik centúria,

72-dik vers:

„Ezerkilencszázkilvenkilencben, a hetedik hónapban
eljövend az égből a rémület nagy királya.
Új életre kelti a mongolok nagy királyát.
Akkor és előtte a Mars uralkodik.”

73-dik vers:

„A jelen időt a múlttal együtt
Jupiter nagy követője* fogja megítélni,
későn elégeli meg a világ,
és nyilvánítja becstelennek a jogtudó papság”

*Jupiter nagy követője: 'pogány', nem keresztény
[en]

*Nostradamus,
Jövendölések. 1555*

a 73-dik verset leírnám franciául is, hátha valamelyikőtök tudna pontosítani a fordításon:

Le temps present avecques le passé
Sera jugé par grand Jovialiste,
Le monde tard lui sera lassé,
Et desloyal par le clergé juriste.

és "lazításképpen":

Földi és égi hatalom

„Amit nekem adsz: mindenkinek adod”; Hirdeti a földi
hatalom
„Amit mindenkinek adsz: nekem adod”, hirdeti az égi
hatalom.

Weöres Sándor

7/20/99

Szeretettel üdvözlök mindenkit, külön köszöntöm körünkben Gabrielt, akiről én sem tudok többet nicknevénél, de majd megismerjük Öt is :-)))

Az elmúlt napokban véletlenszerűen, vagy megbeszélte módon több társammal találkoztam, s beszélgettem.

Nem tagadom, egy konkrétabb esemény vetíti előre "árnyékát", s ez foglalkoztat, ez "nyomasztja" gondolataim jó részét is. És, ez fogja az elkövetkező időben meghatározni érzelem-, s 'lélek'-világomat is... Nézzétek el, vagy értsétek meg :-((

Akkor erre a hétre:

"Vajon meddig lehet,
hogy mindennap, mindenhol erős legyek?
A csönd volna jó..."

Korál együttes

7/26/99

Kérés

„Add vissza mértékét az embernek.” Vedd imádba

Weöres Sándor

Azt hiszem, egyre inkább foglalkoztat a lét, annak keresése, hogy minek, miért van értelme csinálni azt, hogy napról napra leülök a gép elé, és leveleken keresztül próbálok meg kihámozni mélyréteg-dolgokat, s tartani a kapcsolatot emberekkel.

S a lényeg — ahogy látom —, nem változik....

"Egyszer eljön majd a nap,
mikor elhagyjuk a széttört álmokat..."

Syrius együttes

Dsuang Dszi álma

"Kétezer évvel ezelőtt Dsuang Dszi,
a mester, egy lepkére mutatott.
— Álmomban — mondta — ez a lepke voltam,
és most egy kicsit zavarban vagyok.

— Lepke — mesélte —, igen, lepke voltam,
s a lepke vígan táncolt a napon,
és nem is sejtette, hogy ő Dsuang Dszi...
És felébredtem... És most nem tudom,

most nem tudom — folytatta eltűnődve —,
mi az igazság, melyik lehetek:
hogyan Dsuang Dszi álmodta-e a lepkét
vagy a lepke álmodik engemet? —
Én jót nevettem: — Ne tréfálgass Dsuang Dszi!
Ki volnál? Te vagy: Dsuang Dszi! Te hát! —
Ő mosolygott: Az álombeli lepke
épp így hitte a maga igazát! —

Ő mosolygott, én vállat vontam. Aztán
valami mégis megborzongatott,
kétezer évig töprengtem azóta,
de egyre bizonytalanabb vagyok,

és most már azt hiszem, hogy nincs igazság,
már azt, hogy minden kép és költemény,
azt, hogy Dsuang Dszi álmodja a lepkét,
a lepke őt és mindhármunkat én.

Szabó Lőrinc

8/6/99

Szeretettel üdvözlök mindenkit, ebben a válogatás-körben!
Szomorú szívvel húztam ki RudyD barátunkat a sorból, pusztán
csak azért, mert betelt a ládája, nem kapná meg levelem...
Felgyorsult az idő, vagy nekem fogyott el, egyre megy. Elmaradt a múlt heti
levél, most összevontan pótolom. Egyúttal köszönöm türelmeteket,
figyelmeteket. Hosszú, beláthatatlan időre ez az utolsó válogatásom; ha az
Idő Urai is úgy akarják, visszatérek, s esetleg majd folytatom.

Szembe-fordított tükrök

Egyetlen parancs van, a többi csak tanács: igyekezz úgy érezni,
gondolkozni, cselekedni, hogy mindennek javára legyél.
Egyetlen ismeret van, a többi csak toldás: Alattad a föld, fölötted az ég,
benned a létra.

Weöres Sándor

Éjféli fürdés

A tó ma tiszta, éber és
oly éles fényű, mint a kés,
lobogva lélekezô tükör,
mit lassú harcban összetör
karom csapása. Nyugtalan
heves fogakkal hamar visszamar
a mélyen megzavart elem.
Legyôzve, lustán fekszem el
és hallgatózom. Csillagok
rebbenek csak, mint elhagyott
egek vizébe zárt halak,
tünôdve úszó madarak.

Elnézem ôket, röptüket
az irgalmatlan és süket
egek között, én árva szörny,
kit páncél nyom, heges közöny,
ki mit se kér, és mit se vár.
csak bámul hosszan és puhán;
sikamló sűrű pikkelyek
lepik be sűrűn szívemet,
a mélyén édes-jó iszony,
kitéphetetlen orv szigony,
mit észrevétlen vert belém
a víz, a víz, s a lassú mély.

Mert lenn hináros rét lobog,
alant a kagylók boldogok,
szívük remegve tölti meg
a fényel érô sűrű csend.
És mintha hívást hallana,
zuhanni kezd az éjszaka,
moszat sodor vagy csillagok,
nem is tudom már, hol vagyok?
Talán egy ôsi ünnepen,
hol ég is, víz is egy velem,
s mindent elöntve valami
időtlen sírást hallani!

Pilinszky János

Tíz lépcső

Szórd szét kincseid — a gazdagság legyél te magad.
Nyüdd szét díszeid — a szépség legyél te magad.
Feledd el multságaid — a vígság legyél te magad.
Égesd el könyveid — a bölcsesség legyél te magad.
Pazarold el izmaid — az erő legyél te magad.
Oltsd ki lángjaid — a szerelem legyél te magad.
Űzd el szánalmaid — a jóság legyél te magad.
Dúld fel hiedelmeid — a hit legyél te magad.
Törd át gátjaid — a világ legyél te magad.
Vedd egybe életed-halálod — a teljesség legyél te magad.

Weöres Sándor

Nem vagyokra

Nem vagyokra gyűjtök én — időre
hogy kószálhassak szabadon
ez idei, s talán jövőre
már járhatatlan tájakon.

Örömben — ameddig élek —
az osztozhat csak, akinek
így kellek, ki felezi vélem
oszthatatlan perceimet.

Bánatomban csak az talál meg,
kit leigáz a pillanat,
s úgy szakad rá, mint az ítélet,
hogy alig kellett, — s már hull a nap.

Garai Gábor

Ama kései

Ama kései, tékozló remény,
az utolsó, már nem a földet lakja,
mint viharokra emelt nyárderű,
felköltözik a halálos magasba.

Pilinszky János

És végül tőlem egy négysoros

Halálra szántan éld az életet,
hogy ne haldokoljon az értelem.
Fényed mindig emberi tűz legyen,
hogy ne tűnjön el az érzelem.

1986. Királd

8-17-99

Sok Szeretettel Nektek, Akik esetleg még vagytok, Nektek, akik esetleg még számontartjátok alkalmankénti minden-hetre írásaim...

Az Út és Erény könyve

Ránézek, de nem látom,
ezért neve: nem látható.
Hallgatom, de nem hallom,
ezért neve: nem hallható.
Megragadnám, de meg nem foghatom,
ezért neve: a legparányibb.
E három titok
egységbe olvad.
Felszíne sem világos,
alapja sem homályos,
végtelen, névtelen,
visszavezet a nemlétbe szüntelen.
Neve: formátlan forma,
tárgy-kép nélküli kép,
neve: sötét.
Szembetérek s nem látom arcát,
követem, s nem látom hátát.
Az őskor útját birtokolva
s a jelenkort általa megragadva
rálátni mindennek eredetére:
ez az út vezető-füzére.

Lao-Ce

Az út és erény könyve (részlet)
Kínai Birodalom, kr.e. VI. szd.

Az Ördög

Állj meg!

Ne fuss előle!

Árnyékod te
adtad el neki.
Hátad mögött
lobog a tűz,
ami szörnyalakját
eléd vetíti.
Egyedüli hatalma az,
hogy elhiszed.
Az olcsó gyönyört,
ha feléd hajtja,
kivert ebként

csömör követi.
Fegyvere boszorkánykenőcs
és bürökből kotyvasztott
bájital, no meg
cinkelt kártya,
amellyel mindig
a másik veszít.
Csapdája sikátorok
bűzös lupanárja.
Ha ott lerészegít,
kifoszt utolsó üdvödig.
Idegeidből gonosz
szikrát csihol.
Csókja mézként perdül ajkadra,
azután pokolvart mar,
csupa kín
és csupa jaj!
saját démonát
szemtől szembe,
csak bátor bölcs
meri megnevezni:
„Úristen!
Én vagyok ő is!
Az Ördög egyedül nincs.
Bűnöm különszakadt
bábjára húztam
pikkelyes maskarát.
Önmagam félem,
gyűlölöm benne.
Az édeni kísértő
világrendítő
varázsát Istentől
loptam el neki!
Ami díszíti, mind
Égi zsákmány.
Vedd vissza elorzott
erődöt Uram!
Legyen újra tiszta,
amit csatornák
szennyébe merítettem.
Fogadd el mindazt
ami Téged illet,
aki voltam és lennék,
ha lennék.
De tedd inkább,
hogy egyedül Te
légy bennem,
s én védetten,
külön önmagamtól is,

Benned élhessek
mindörökre,
Ámen''

Szepes Mária

Csillagpor versek

Gondold meg
fontos vagy-e magadnak? Fontos vagy-e másnak?
Ne áltasd magad.
Fontos ügyében mindenki
egyedül marad.

Szepes Mária

1999 augusztus 11. 12h. 49' Kárpát-medence.
A Hold teljesen eltakarta a Napot. Balról felragyogott
a Vénusz, jobbról a Mercur, s láthatóvá vált néhány
csillagkép, köztük a Hattyú...

9/15/99

Nagyon sok szeretettel köszöntelek Titeket!

Régen írtam, nehéz most, nagyon nehezen hiszem én is, hogy sokkal jobb lehet...

Valami, ami rajtunk is múlik. Legalábbis, én hiszem, feltételezem.
És hittem mindig is, hogy Nektek, akik valószínűleg egyszer-egyszer el is olvassátok válogatásomat, jelent valamit, és gondolatot-továbbgondolásra készített.

Ebben a reményben küldtem ''minden hétre'' válogatásaimat...

S tudom, hogy számítanak. Ezért is nehéz nekem, hogy Baranyai Attila olyan kurtán-furcsán hirtelen, szinte mint tébolyult reagált leveleim pusztá ''látására'' is. Miután minden címem kizárta postaládája fogadásából, így kénytelen vagyok Őt kihúzni erről a listáról.

Kénytelen vagyok azért is, mert aki valóban végigolvassa, s érti is az itt felvetett gondolatsorokat, attól nem elfogadható egy ilyen viselkedés...

Szeretettel köszöntöm Soltaire társunkat, s ajánlom baráti figyelmetekbe: remélem, még sok szép tudásunk lesz tőle is...

Mikor próbáltam felvetődött gondolataimhoz szövegeket keresni, éppen Gabi lánnyal ültünk le kicsit beszélgetni. Ő, tudattalanul, felemlítette egy volt tanárát, s annak szép gondolatsorát leírta nekem. Így járult hozzá Balázs Tibor versével, hogy teljesebb legyen ez a kis válogatás.

Némák

A némák
Ha ki akarják mondani: Szeretlek
El kell, hogy engedjék
Egymás kezét.

Balázs Tibor

Beszélni kell

beszélni kell ha látni nem lehet
írásba foglalni minden leletet
foglal a szóbeszéd foglal keretet
kötetet kerít szótárt és neveket

nevezzelek? a lelet hiányzik
hallgassalak? helyed sivatag
a lélek letéteményese
csillagok pora fényes pályaív

beszélni kell ha érezni nem szabad
a szavak tövén a seb is felfakad
csattan a csend és meghajlik szavad
hajlik a rézsútos beszéd és elakad

Kibédi Varga Áron

Csonka és egész

A mozgó tárgy sérthető, a mozgás sérthetetlen; az élet dolgai sért-
hetők, az élet sérthetetlen. Külön-külön ismerd fel magadban azt,
ami mozgó és élet-dolga: mindaz ideiglenes részed; s azt, ami
mozgás és az élet maga: mindaz végleges egészed.

Weöres Sándor

Holló-ének

Lomb aranylik
lenge ágon,
pók ezüstöz
holt mezőket.
Holló-hangok
hamvas égen —
holló-párom,
hallod őket?
Felleg-úton

itt vonulnak,
fellebegnek,
visszahullnak.
Pár a párral,
csak magukban,
szél előttük,
tél nyomukban.
Pár a párral,
soha hadban,
rikácsoló
nagy csapatban.
Éjszakázva
dúlt berekben,
rom-falukban
rengetegben,
s új birokra
kelve reggel
köddel, faggyal,
fergeteggel.

Pók ezüstöz
holt mezôket,
holló tart a
kormos éjnek.
Holló párom,
zeng fölöttem,
zeng fölöttem,
sorsos ének:
Csak magamban,
csak magadban,
virradatban,
alkonyatban,
soha csacska
csóka-hadban,
rikácsoló
vad csapatban.
Messze szállnánk —
visszaszállunk:
visszavár a
sziklaszállunk.
Durva fészken
vadfa ringat,
ott neveljük
fiainkat.
Sírdombjáról
kurta nyárnak
egyszer ôk is
útra szállnak.
Észak útján,

soha délnek
— zeng fölöttük
sorsos ének —
soha hadban,
csak magukban,
szél előttük,
hó nyomukban,
éjszakázva
rom-berekben,
dült falukban,
rengetegben.

Jaj, magányos,
kósza fajta,
árvaságnak
átka rajta.
Napsugárban,
felleg-árban,
tél-szakában
jár magában —
úgy vesz el az
Éjszakában.

Áprily Lajos

9/27/99

A Parlament épületében, az alagsorban komplett rádióstúdió van. A Kossuth adó, mint hivatalos állami rádió, veszély esetén átkapcsolható ide, s akkor innen mehetnek tovább a mindenkor törvényes kormányadásai.

Így volt ez 1956-ban is. A Rádió épületének elfoglalása után átkapcsoltak a Parlament épületébe, s a Kossuth adó a Nagy Imre kormány álláspontjának megfelelő tájékoztatást adott.

1956 november 4-én hajnali 5 óra után nem sokkal Bibó István, a hivatalosan választott kormány államminisztere, miután látta, hogy a Parlamentet körbevették a szovjet harckocsik, s miután körbejárva a Parlamentet, már egyetlen kormány-tagot sem talált, leült a parlamenti adó mikrofonja elé, s elmondta nevezetes beszédét. Azután felállt, lekapcsolta az adót, vette aktatáskáját, s mint kis szürke emberke, kísétált a ködös hajnali utcára. A szovjet tankok között — senki sem állította meg —!!! elsétált a Batthyány örökmécses mellett, bekopogott az amerikai nagykövetségre, és menedékjogot kért.

Nagy Imre kormányának államminisztere így kerülte el a tobzódó téboly gyilkolását, s tudott még alkotni nagyszerű dolgokat. Pedig beszédével, s az életével is, bizonyította, hogy Kádár kormánya nem legitim, erőszakkal, a szovjet tankok erejével került hatalomra, a legitim kormány eltírásával...

Dal

Harminczor harminc éjszakát
szalmán aludtam priccseken
és testem álmra talált
s a nyugalom aludt velem.

Harminczor harminc éjszakán
álmom reményt adott nekem
s harmattal dérrrel tört reám
gerincpróbáló reggelem.

Harminczor harminc reggelem
szögesdrót mögött élt velem
harminczor harminc nappalom
fenyegetett s hajszolt agyon
míg jött az éj s a priccsemen
álmomban te voltál velem.

Harminczor harminc éjszakát
ölelt álmom reménye át
mig végül hazaértem én
azóta vagy mindig enyém.

Hajnal Gábor

Akkor, legyen másodiknak egyik legeslegkedvesebb írás, mécsesnek az éjszakába....

Akarsz-e játszani?

A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni,
akarsz-e mindig játszani,
akarsz-e együtt a sötétbe menni,
gyerekszívvvel fontosnak látszani,
nagykomolyan az asztalfőre ülni,
borból-vízből mértékkel tölteni,
gyöngyöt dobálni, semminek örülni,
sóhajtva rossz ruhákat öltetni?
Akarsz-e játszani mindent, mi élet,
havas telet és hosszú-hosszu őszt,
lehet-e némán teát inni véled,
rubin-teát és sárga pára-gőzt?
Akarsz-e teljes, tiszta szívvvel élni,
hallgatni hosszan, néha-néha félni,
hogy a körúton járkál a november,
ez utcaseprő, szegény, beteg ember,
ki fütyörész az ablakunk alatt?
Akarsz-e játszani kígyót, madarat,

hosszú utazást, vonatot, hajót,
karácsonyt, álmot, mindenféle jót?
Akarsz-e játszani boldog szeretôt,
színlelni sírást, cifra temetôt?
Akarsz-e élni, élni mindörökkön,
játékban élni, mely valóra vált?
Virágok között feküdni lenn a földön,
s akarsz, akarsz-e játszani halált?

Kosztolányi Dezső

Eszembe nem jutna magamat Bibóhoz hasonlítani. Pusztán, a nagyszerű kiállása, ami foglalkoztat. Napok óta azon gondolkodom, ha majd eljő az óra, amikor le kell kapcsolnom az "adót", mennyire elegánsan tudom ezt megtenni???

10/05/99

Látom, ezen a héten kétszer foglak Benneteket fárasztani a nyamvadt-nyüvekes kis válogatásommal, mert elmaradt a múlt héten, s szeretném bepótolni.
Legyetek megértőek...

A rossz létjoga

Mindenki pokollal táplálkozik, még akkor is, ha menny felé növekszik.

Weöres Sándor

A pokol hetedik köre

A pokol első, második,
harmadik, negyedik köre,
majd az ötödik, hatodik
és végül is a legutolsó.

Itthon vagyok.
Engedd, hogy lepihenjek
és meggömbölyve elaludjak végre,
hiszen itt is jelen vagyok.

Pilinszky János

Irgalom

Bizony nem voltam én sem az,
akit a családfők kegyelnek.
És idôm sem volt — az igaz —
kikönyörögnöm a kegyelmet.

S bár hûvös, örökkévaló
dolgot közt muszáj ôgyelegnem,
a palánkok közt szárnyaló
munkát nem lehet elfelednem.

Mit oltalmaztunk, nincs jelen,
azt mostmár támadóink védik.
Elejtem képzelt fegyverem,
mit kovácsoltam harminc évig.

És hallgatom a híreket,
miket mélyembôl énszavam hoz.
Amíg a világ ily veszett,
én irgalmas leszek magamhoz.

József Attila

10/13/99

Az ellenség

Ifjúságom sötét, fekete zivatar volt;
csak néha láttam egy kivillant sugarat.
A villám és a szél ellene tépve harcolt,
hogy kertemben piros gyümölcs kevés maradt.

S elértem végre így a Gondolatnak ôszét;
most kéne fogni már ásót és gerebent
s amit gödrösre túrt s úgy hányt a zord esô szét,
mint sír-vájt temetôt: ágyakká töltönnem.

S ki tudja, misztikus erôit hátha majdan
ép e, vad part gyanánt vízmosta, roncs talajban
leli csodálatos álmom: az új virág? —

Óh, kín! óh, fájdalom! — Létünk az óra ôrli
s a sötét Ellenség, amely szívünkbe rág,
vérünkben szív erôt, élni és nagyra nôni.

Charles Baudelaire
Babits Mihály fordítása

Az út és erény könyve (részlet)

A legfőbb jó a vízhez hasonló:
mindennek hasznos, de nem harcos;
az alantasban is jelenlevő:
a víz az út-hoz hasonló.
Az élet a földet kövesse,
a szív a benső mélyet kövesse,
a barátság az emberit kövesse,
az uralom a rendet kövesse,
a szolgálat a lehetőt kövesse,
a tett a kellő időt kövesse.
Ha készséges, de nem erőszakos:
nem kél zúgolódás semerre.

Aki tölt színültig:
jobb, ha előbb abbahagyja.
Aki túl élesre fen:
élet hamar kicsorbítja.
Arannyal, ékkövel teli a kamra:
megőrizni senkise bírja.
Kincs, gôg, rang egyszerre:
mekkora szerencsétlenség!
Alkotni, adni, majd visszavonulni:
ez az égi bölcsesség.

Lao-Ce

Amit többen jó ideje tudnak: elérkezett a sorozatom a végéhez.
Szerettem volna mindig is valami elgondolkodtató pluszt adni Nektek, akik
olvastátok, vagy sem, de legalább nem tiltakoztatok válogatásaim ellen.
Esetenként kaptam egyikőtök-másikótok 'tollából' egy-egy kis reagálást,
innen tudtam, hogy azért nem a nagyvilág mélységében vesz el
küldeményem. Néha talán jólesett volna kicsivel több visszajelzés
néhányotoktól...Hogy többnyire versek voltak, igaz: azok fejezik ki a
legtömörebben azokat a gondolatsorokat, melyeket esetenként felvillantani
igyekeztem.
Most elküldöm Nektek ezt a levelet, letöltöm itt utoljára a postámat, azután
holnap reggel kihúdom a telefont, és költözöm egy kis szoba-konyhába, ahol
nemhogy telefon nincs, de víz is csak az udvaron...
Szeretném valahogy elegánsan lekapcsolni az 'adót', csak attól félek, nekem
az valahogy nem megy...
A magáncímem (katali@bigfoot.com) valószínűleg egy ismerős jóakaratóból
majd hetente le fogom tudni venni, úgyhogy lehet írni nekem, s remélem,
nem tűnök el végleg...
Ha igen, hát, emlékezzetek néha-néha még egyszer-egyszer majd rám...:-((((

Falevélen talált sanzon

Igen, és egyszer meghalok,
és nem leszek, csak pusztá név,
vagy az se, falevélvacok
résekből egy szín visszanéz,

nem látja ember, se madár,
te sem, pedig mondom: "vagyok",
— bár torkom sincs, s hangom akár
a nincspe hulló csillagok

elég a lombbal, mielőtt
szólhatnék... Fű, hamu dadog.
Simítsd meg majd a levegőt
testeddel, s tudd, hogy az vagyok.

Bella István

Akkor, nem maradt más: lekapcs

22/10/99

Pax tecum!

Udvozlok mindenkit. Ha elmegy, csak nem bírom ki, hogy ne jelentkeznek még egyszer-egyszer...

Stigma

Testvértelen szád meztelen
remegni kezd és tiszta
fénnel ragyog fel melleden
az ismeretlen stigma,
bordáid közt a drága jel,
mely örök sebet éget
és többé sose tűnik el,
csak mélyebb lesz a mély seb.
Csak mélyül és be nem heged,
örök halállal árnyal,
s te fölállsz: növő szél vezet
a megnyilt éjszakában.
Átlépve házad küszöbét
útnak eredsz a csöndbe,
nem tudva merre és miért,
hogy áldni fogsz vagy ölsz-e?
Csak mész. Köröskörül hegyek
roppant magánya, itt-ott
kivert tanyák és félszerek
gazdátlan foltja villog,
és küldenek, hogy vándorolj,
bár buknál végre holtan
a puszta földre, ajkadon
kibékülő mosollyal.
De ekkor szűk ösvényre érsz
és hirtelen megállasz,
mögötted hosszú csönd van és
némán előtted áll az,
kiért elhagytad mindened,
száműzetésbe mentél,
mert sorsodat ki fejtse meg,
ki az, ha ő se testvér?
Megállsz előtte, meztelen
sebed kitárva, melyet
a messzeségből melleden
nehéz hatalma ejtett.
És vársz, mint fáradt katonák,
hisz nincs már senkid itten.
Ő visszanéz az esten át,
csak néz, és meg sem ismer.

Pilinszky János

06/11/99

Sok szeretettel köszöntök mindenkit!

Valahogy kis hülye fejemmel azt hiszem, hogy nekem időről időre küldözgetnem kell tökkelütött válogatásomat. Pedig lehet, hogy csak nekem van feltűnési viszketegségem, esetleg tétlen napjaimat így — a Ti bosszantásotokkal — próbálom meg színesebbé tenni... Vagy néha-néha a Tietekét... Most, a régi címjegyzékből előkapartam a neveket, és körbeküldenék egy újabb levélkét. Ismétlem, le lehet mondani, nincs részemről semmi sértődés, ha valaki nem kéri, mindig jobb, mint ha automaticamente del végzi... Vagy még jobb: kérek mindenkitől egy néhány szavas levélkét, "kérem" megjelöléssel. Aki egy héten belül nem küld ilyen levélkét, azt a későbbiekben nem fogom zargatni... :-((((

Jónás könyve

S monda az Ur Jónásnak: „Lásd, valóban méltán búsulsz s vádolsz-e haragodban a széles lombú, kövér tök miatt, hogy hús árnya fejedről elapadt?”

S felelt, kitörvén Jónásból a méreg: „Méltán haragszom azért, mígcsak élek”

És monda akkor az Isten: „Te szánod a tököt amely egy éjszaka támadt s egy másik éjszaka elhervadott; amelyért kezéd nem munkálkodott; amelyet nem ápoltál, nem neveltél, lombja alatt csak lustán elhevertél.

És én ne szánjam Ninivét, amely évszázak folytán épült vala fel? melynek tornyai vetekedve kelnek? mely mint egy győztes harci tábor terjed a sivatagban, és utcái mint képeskönyv amit a történet irt, nyilnak elém? Ne szánjam Ninivének ormát mely lépcsőt emel a jövőnek? A várost amely mint egy fákja égett nagy korszakokon át, és nemzedékek éltek fényénél, s nem birt meg vele a sivatagnak annyi vad szele? Melyben lakott sok százszor ezer ember s rakta fészket munkálva türelemmel: ô sem tudta, és ki válsztja széjjel, mit rakott a jobb-, s mit rakott balkezével?

Bizd azt reám, majd szétválasztom én.
A szó tiéd, a fegyver enyém.
Te csak prédikálj, Jónás, én cselekszem.
Ninive nem él örökké. A tök sem,
s Jónás sem. Eljön az ideje még,
születni fognak újabb Ninivék
és jönnek új Jónások, mint e töknek
magvaiból új indák cseperednek,
s negyven nap, negyven év, vagy ezer-annyi
az én szájamban ugyanazt jelenti.”

Babits Mihály

Jónás Imája

Hozzám már hűtlen lettek a szavak,
vagy én lettem mint túlradt patak
oly tétova céltalan parttalan
s úgy hordom régi sok hiú szavam
mint tévelygő ár az elszakadt
sövényt jelzőkarókat gátakat.
Óh bár adna a Gazda patakom
sodrának medret, biztos úton
vinni tenger felé, bár verseim
csücskére Tőle volna szabva rim
előre kész, s mely itt áll polcomon,
szent Bibliája lenne verstanom,
hogy ki mint Jónás, rest szolgája, hajdan
bujkálva, később mint Jónás a Halban
leszálltam a kinoknak eleven
süket és forró sötétjébe, nem
három napra, de három óra, három
évre vagy évszázadra, megtaláljam,
mielőtt egy mégvakabb és örök
Cethal szájában végképp eltűnök,
a régi hangot s szavaim hibátlan
hadsorba állván, mint Ő sugja, bátran
szólhassak s mint rossz gégéből telik
és ne fáradjak bele estelig
vagy míg az égi és ninivei hatalmak
engedik hogy beszéljek s meg ne haljak.

Babits Mihály

1939

11/20/99

Üdv Nektek!

Nagyon köszönöm a visszajelzéseket, a bátorító szavakat.

Nem akartam kiprovokálni, de belegondolva valahogy úgy néz ki, hogy biza most nekem van nagy szükségem arra, hogy időről-időre szétküldögésszem levélkéimet, így legalább marad valamiféle kapcsolat a megismert, s hozzám valamennyire közelebb álló személyekkel. Ennyiben mindenképpen hiányzik az aktív levelezés...

BFeri említette, hogy hiszen azok kapják a "minden hetre" levélkéimet, akik annakidején kérték, Steffl pedig azt kérdezte, miért körlevélben, miért nem a Listára.

Alapvetően úgy indult, hogy a Listára írtam a válogatásaimat, azután a májusi acsarkodás idején úgy döntöttem, 'kivonulok' ezekkel a válogatásokkal, s csak azoknak küldöm tovább, akik kérik. Viszont azóta kerültek a látókörömbe újabb és újabb személyek, olyanok is, akik régiek, mégis most láttam úgy, hogy nekik is küldjek: tehát vannak olyanok, akiket 'csak úgy' felveszek a listámra, mint most Lindát, illetve Tat-ot. Azután később magam sem emlékszem, ki kérte, s ki az én 'jelöltem', ezért mondtam, le lehet mondani. A régebbi 'tagok' előkotort címei közül valahogy kimaradt Sand, K'alex, és Ang, tőlük elnézést kell kérnem, s mulasztásom, valamint az újonnan kiszemelt 'áldozatok'okán most kénytelen vagyok leírni még egyszer a kérésem, természetesen csak rájuk vonatkozóan: ha nem veszitek 'zargatásnak' a rendszeres időközönként jelentkező válogatásaimat, küldjétek egy héten belül rövid kis levélkét, "kérem" megjelöléssel...

A pakolás során kezembe akadt Kibédi Varga Áron "Szépen" című kötete, most ebből emeltem ki három gondolatmarékot...

Szépen

Magadra vársz
elhajtanak melletted a csillagok
peregnek a jeltelen éjszakák

Honnan indulj? Indítékaid
lapulnak vagy megsemmisülnek
sasok és villámok a felhők mögött
kihaló fajta

Gyolcsot öltenek a holtak
nevedet elfelejtették
magadra vársz
napod leáldozott

beszélni kell ha látni nem lehet
írásba foglalni minden leletet
foglal a szóbeszéd foglal keretet
kötetet kerít szótárt és neveket

nevezzetek? a lelet hiányzik
hallgassalak? helyed sivatag
a lélek letéteményese
csillagok pora fényes pályaív

beszélni kell ha érezni nem szabad
a szavak tövén a seb is felfakad
csattan a csend
és meghajlik szavad
hajlik a rézsútos beszéd és elakad

Mindent megnevezni az álom völgyében
nevén szólítani az éjszaka lakóját
eltépni a dadogás hálóját
formát adni a homálynak
mindent megnevezni

és felébred aminek neve van
esthajnali csillag vénasszonyok nyara
népek mesék naposholdas paripák
négyzögesített körök és babonák
halhatatlan szappanbuborékok

nevet adni
de kinek a nevében szól a névadó
van-e neve van-e apja annak ki nevet ad
lombos családfája ébresztő szzerencse
mindent megnevezni mindent megtagadni
nappalra ébred a név és él emberben a világ

Kibédi Varga Áron

12/05/99

Üdv Nektek!

Nagyon köszönöm a válaszokat, s azt, hogy jeleztétek, mehetnek egyszer-egyszer figyelemreméltó leveleim.
Komolyan mondom: BIG és G.Katee első levele nem ért el hozzám...
BIG elárasztott vagy 4-5 azonos levelentyűvel, amit a fellelhető címeimre küldött, még jó, hogy nem ismeri mindegyiket... :-)))) G.Katától is mea maxima bocsánatot kérek, nem akartam én senkit sem "kiszervezni", csak most, ebben a szűkös-nehézkes időszakban nincs lehetőségem nagyon, hogy egyenkénti leveleket írjak mindenkinek, ezért próbáltam meg összevonni, s a körlevélbe vettem be azt is, kiktől nem jutott hozzám válaszreaga...
Ezentúl is meg fogom tenni, hogy egy-egy általam "kiszemelt" személynek megkérdezése nélkül küldök majd neki levelet, ezért írom bizonyos rendszerességgel: le lehet mondani, nem sértődök meg.
A levél-körrel: mostanra, lassan egész tekintélyessé alakult,

szándékaim szerint közel hasonló gondolat-világú, világra-nézésű személyek laza kötelékéből. Örülök, hogy itt van "körünkben" ang, a messzi távolból, vagy Soltaire, az <lgazság Bajnoka>, de ugyanúgy remélem, hogy hosszútávon marad majd két régi barátom; Benjy, és BaLiNt, akiket most emeltem be a listanévsorba 8-)))))) (A felsorolás nem rangsor, pillanatnyi kiemelés csupán...)

És bízom abban, hogy kevéske szabadidejében egy nekem s - biztos vagyok abban, sokatoknak —, kedves távoli, s mégis közeli jó ismerős is rendszeresen beleolvas ezekbe a leveleimbe... mert bár a Fegyvertelenek Klánja kicsiny, "ismeretlen" csoportnak tűnik, mégis erősebb, s jelenlétével hatalmasabb, mint sokan gondolnák:-)))

Most egy nagyon személyes egykori levéllel terhellek meg Benneteket. Valamikor, egy évvel ezelőtt elküldtem ezt a badmoon-listára, Sandra egy nagyon kedves levéllel válaszolt is rá, de sokan közületek akkor biztos nem olvashattátok, és mostanra egy kis kiegészítéssel bővíthetett: előkerült, beszkeneltem, s mellékletként küldeni is tudom a szövegben szereplő, s nekem emléket jelentő Kossuth-címeres kis nemzetiszín szalagot...

Soha ne éljetez át hasonlót...

Udv mindenkinek!

A találkozót után levelezgettem Tattal, akiről kiderült, ott lakik, ahol én annak idején általános iskolába jártam.

Előjöttek a gyerekkori emlékek.

És most nagyon mélyről előjött egy régi-régi emlék.

A Széna téren laktunk kisgyerekkoromban. A Csalogány utcai sarki házban, az ablakból ki lehetett látni a Moszkva térre, ha kihajoltam, láttam a Jánsos-hegyi kilátót is a nagy vörös csillaggal.

A Mártírok útjai börtön nagy sárgafalú épülete előtt - ahol abban az időben politikai foglyokat őrizték - egy kisebb tér volt: itt magasodott az elkezdett, majd abbahagyott metróalagút egyik fúrótornya.

Édesapámra nem nagyon emlékeztem, halványan derengett előttem kisgyerekkoromból egy férfi arca: ha kérdeztem, anyám mindig csak azt válaszolta: nem jöhet haza...

Egyszer nagy családi nyüzsgés támadt: keresztapám, nagynéném, ki tudja hányan gyűltek össze nálunk, engem a szobámba tessékeltek: nem győztem tapasztani a fülem a téglafalhoz, hátha megérthetnék valamit a beszélgetésből. Annyit sikerült kihámoznom, hogy ; vigyázz, Julianna, ne mondd ezt, ne vigyél azt, mondd meg Andrásnak, ne meséljen majd erről, ne kérdezzen azt.... Nem értettem, csak annyit mondott anyám is el: látogtatási engedélyt kaptunk. Szombaton ünneplőbe öltöztünk, s édesanyámmal átmentünk az út túloldalára, a nagy, sárgafalú épülethez.

Ott bevették a kapun a papírcédulát, amit anyám mutatott, kis idő múlva beengedtek, és megnézték mindnünket, nekem a cipőm is le kellett venni. Ezután egyszerű fehér teremben leülhettünk, és

akkor megtudtam: édesapát itt tartják fogva, most megengedik, hogy fél órára beszélgethessünk.

Bevezették apát, akit akkor láttam életemben először: persze, hogy azonnyomban megkérdeztem, hogy mért nem jöhet haza, mit csinál itt?

Elmondta: jól akart dolgozni, és a munkahelyén sokat kifogásolta a vezetők nem megfelelő irányítását. Ezért van most itt, mert politikailag megbízhatatlan. A fél óra hamar letelt, és attól kezdve naponta a sárgafalú épület felé mentem mindig: hátha meglátom az én édesapámat...

Szeles, hűvös volt 1956 októbere. 8 éves voltam akkor már. Édesanyám a Nyugati melletti postán dolgozott, 23-án este 10-ig. A házmaster bácsival néztük, hogy valami színes csíkok röppennek fel a csalogány utca végében... Anyám késve jött, elfúló hangon mondta: kitört a forradalom. Két nap múlva leköltöztünk a pincébe, szalmazsákokon aludtunk, mi házbeli gyerekek.

A Moszkva-téri postapalota nagy, bástyaszerű tornyába géppuskás fészkelte be magát, a térre előző éjjel a Déli-pályaudvarról eltoltak három vasúti kocsit, és keresztbefordítva eldöntötték: remek útkadály és barikád lett.

A retek utcai pékségbe egyszerű volt az átjárás kenyérért (mert dolgoztak, amíg volt lisztjük): a fal mögül boton kidugtak egy svájcisapkát, megvárták, amíg a toronyból megszorozzák. Azután két ember átfutott a barikádig. Barikád másik végén ugyanez, kettő át, kettő visszafele. A harmadiknak, azt mondták, nem lenne esélye. Ezt el is hiszem, mert Jóska, a nálam 4 évvel idősebb, hallgatag barátom sapka-akció nélkül indult el egyszer.

29-ig számoltam a lyukakat a testén...

Az ötödik nap hazajött édesapám. Mondta, a politikaiakat kiengették, nem fogják mostmár azt börtönbe zárni, aki szót emel a pazarlás, a rossz munka-szervezés ellen...

Kabátja hajtókáján egy kis, szép-érdekes valami jelvény volt egy darab magyar szzalagba tűzve. Megkérdeztem, mi az? Ez a Kossuth-címer, mondta.

Idegen ákombákom helyett most majd a mienk, a jó régi lesz az állam címere. Levette, nekem adta...

Azután mesélt, egész éjjel mesélt nekem szép dolgokról. Másnap elment, hogy segít a Polgáröröknek. De esténként hazajött: a polgárörök a metró-fűrótoronyba vették be magukat, ott volt a bázisuk. Dénes bácsi a szénhalmok alá dugott kis piros könyvecskéjét előszedte, és félrevonulva elégette. Bennünket meg kérlelt, hogy, ugye tanúsítjuk majd, hogy ő mindig békés, elnéző volt velünk, a Józsiékat is azért jelentette be, mert a szocialista nép ellen lázítottak... Apámról nem szólt, őt miért...

November 2-án több volt az újság, amit hoztak: lám, Kádár János milyen beszédet mondott a szolnoki rádióba... Hogy már ő, Rajk

halálba juttatója is mennyire a demokratikus rendezés mellett van... 3-án édesapám azt mondta, nem tetszik neki az, hogy a nyugat csak ígéretet, de kézzelfoghatóan semmit sem segít a harcunkban. És elment, mert a hírekben azt mondták, nagyobb orosz harckocsimozgást láttak Budapest felé...

Megígérte, két nap múlva jön.

Két nap múlva az orosz harckocsik jöttek. Minket kizavartak a pincéből, odaállítottak a tűzfalhoz, anyáméknak pedig magyar zászlót kellett varrniok: olyat, amelyikben nincs luk...

Apám nem jött többé. Nekem azon az őszön egy hétig volt édesapám. Nem csinált semmi rosszat, csak megpróbált becsületes magyar ember lenni, maradni...

Azóta, ha ránézek arra a kis fakó szövetre a Kossuth címerrel, mögötte felsejlik egy barna kabát hajtókája, a hajtóka felett pedig édesapám mosolygós fekete szeme...

1990-ben gyönyörű meghívóban tudatták velem: édesapám 56-os posztumusz emlékérmét kap.

Szép, nagy ünnepség keretében adták át nekem. Apu is jelen volt: akkor mertem először nyíltan kitűzni kabátomra Kossuth-címerét.

Ezért gyűlölöm azt, aki nem nézi a másikban az embert, ezért utálok a képmutatást, ezért nem akarom, hogy ne lehessen nyíltan, szabadon magyarnak lenni, hogy ne mondják még egyszer soha arra, aki büszke egykori-és mai dolgainkra, hogy sovíniszta...

Édesapám büszke volt arra, hogy amikor kérték, jól végezte el vállalt feladatát, mindenféle szónoklat nélkül...

És kívánom mindenkinek, ne kelljen átélnie semmi hasonlót.

Deneb — Feco [András]

S, hogy ne maradjatok gondolatkönnyítő vers nélkül se...

Himnusz minden időben

Te szivárvány-szemöldökű,
Napvilág lánya, lángölű,
Dárdának gyémánt-köszörű,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Te fülemülék pásztor, a,
Sugarak déli lantosa,
Legelső márvány-palota,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Siralomvölgyi datolya,
Festmények rejtett mosolya,
Templomon arany-kupola,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Díjra korbácsolt versenylő,
Lázadásokban lobogó,
Csillag, dutyiba pillantó,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Harctéri sebek doktora,
Hazátlanoknak otthona,
Mézes bor, édes babona,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Piaci csarnok álmosa,
Nyomorúságnak táncosa,
Szilveszter-éji harsona,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Béta-sugárban reszkető,
Sok-fejű kölyket elvető,
Tengerek habján csörtető,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Minden időben ismerős,
Mindig reménnyel viselő,
Bájjal isteni erős,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Öröktől belémkaroló,
Vánkosra velem hajoló,
Varjakat döggé daloló,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Iszonyattól ha szédülök,
Ha a mimaszág rámdönög,
Önmagammal ha küzködök,
Gyönyörűm, te segíts engem!

Jog, hogyha van: az én jogom,
Enyém itt minden hatalom,
Fölveszem kardom, sisakom!
Gyönyörűm, te segíts engem!

Felragyog az én udvarom,
Megdicsôül a vér s korom,
Galambok búgnak vállamon,
Gyönyörűm, ha segítsz engem!

Nagy László

12/18/99

Üdv Nektek!

Külön köszöntöm H. Ágotát, aki Gabrielen keresztül csatlakozott most köreinkhez... :-)))

Számomra sokat jelentenek a levelezésen kívül egy-egy levelező-társammal való személyes találkozások. Levélből megismerjük egymást, kialakul egy kép, érzem hasonló (vagy eltérő) gondolatvilágát, s várom a személyes —, hisz az tud a legkövetlenebb lenni — beszélgetést. Mint a Kis Herceg rókája, "készítem a szívem" ilyenkor, új találkozások előtt...

A Békásmegyeri kerékpáros klubbal, melynek tagja vagyok, minden évben el szoktunk menni a Mátrába, Sástóra: szombaton tekerünk egyet a hegyen, vasárnap pedig Galyatető-Pásztón keresztül uzsgyi haza...8-)))

Idén tavasszal nyilvánvalóvá vált, hogy Pásztón átkerekeztemben már vagy háromszor elsuhantam Steffl háza-lakása közelében...töle úgy 100 méterre...

Augusztus végén, mikor ismét a Mátrában tekeregtünk, szerét ejtettem, hogy ne elsuhanás, hanem személyes, jó negyven perces találkozás-beszélgetés kerekedjek a mátraalji Pásztón, Steffl barátommal, akit addig csak levelei alapján tudhattam hozzám közelállónak...

Nagyon örültem a találkozásnak, a beszélgetésnek. S a Mátra sejtelmes erdei, lankái, az alján elterülő falu előhozták legrégebbi emlék-élményemet... Ezt osztanám most meg Veletek

A legelső verset, mit kívülről tudtam, hallás után tanultam meg. Gyermekkoromban nálunk még petróleumlámpa adta a sötétedés utáni világot. Nagymamám, miután végzett a napi munkával, s mi "férfiak" jó melegre fűtöttük a szobai kemencét, odaült a lámpához, okulárját szemére akasztotta, s elővette a nekem kedves mesekönyvek közül valamelyiket, és olvasott belőle. Nagyon sokszor kértem "Öreg néne özikéje" című verses-mesét, amelyet gyönyörű pasztell-rajzok díszítettek. Kedves, s meghatározó volt számomra a szeretet, a jócselekedet története... S olyannyira rögzültek a szavak, vesszorok, hogy néhány alkalom után magam mondtam fel a verses mesét... Megtanultam kívülről, s a lapokon látható képekhez rögzítettem is az egyes szakaszokat...valamikor, 5-6 éves koromban.

S amióta a Mátrában játam, tekeregtem, meggyőződéselem: ott, valahol Pásztón állt, áll Öreg néne házikója...
Ahogy ott láttam az ország egyik legszebb, útszéli pléh-krisztusos fakeresztjét is...

Öreg néne özikéje

Mátra alján, falu szélén
Lakik az én öreg néném,
Melegszívű, dolgos, derék,
Tőle tudom ezt a mesét.

Özgidácska, sete-suta,
Rátévedt az országútra,
Megbotlott egy kidölt fába,
Eltörött a gida lába.

Panaszosan sír szegényke,
Arra ballag öreg néne.
Ölbe veszi, megsajnálja,
Hazaviszi kis házába.

Ápolgatja, dédelgeti,
Friss szénával megeteti,
Forrásvízzel megitatja,
Mintha volna édesanyja.

Cili cica, Bodri kutya
Mellébúvik a zugolyba,
Tanultak ők emberséget,
Nem bántják a kis vendéget.

Gyorsan gyógyul gida lába,
Elmehetne az őzbálba,
Vidám táncot ellejthetne,
De nincs hozzávaló kedve.

Barna szeme bús szomorún
Csüng a távol hegykoszorún.
Reggel bíbor napsugarak
Játszanak a felhők alatt.

Esti szellő ködöt kerget,
Dombok, lankák üzenetnek:
„Vár a sarjú, gyenge hajtás,
Gyere haza, gida pajtás!”

Könnybe lábad az őz szeme,
Hej, nagyon is visszamenne,
Csak az anyja úgy ne várná,
Csak a nénét ne sajnálná!

Éjjel-nappal visszavágyik,
Hol selyemfű, puha pázsit,
Tarka mező száz virága
Öztestvérkét hazavárja.

Ahol mókus ugra-bugrál,
Kopácsol a tarka harkály,
Vígán szól a kakukk hangja,
Bábot cipel szorgos hangya.
Várja patak, várja szellő,
Kék ég alján futó felhő,
Harmatgyöngyös harangvirág,
Vadárvacskák, kékek, lilák.

Öreg néne megsiratja,
Vissza — dehogy — mégse tartja,
Ki-ki lakjék hazájában,
Őz erdőben, ember házban.

Kapuig is elkíséri,
Visszatipeg öreg néni,
És integet, amíg látja:
„Élj boldogul, özgidácska!”

Lassan lépdél, csendben ballag,
Kattan ajtó, zörren ablak,
Onnan lesi öreg néne,
Kis gidája visszanéz-e?

Haszontalan állatkája,
Egyre jobban szaporázza,
S olyan gyorsan, mint a villám,
Fent terem a mohos sziklán.

De a tetőn, hegygerincen,
Megfordul, hogy búcsút intsen:
„Ég áldjon rét, kicsi csalit!”
S mint a szél eliramodik.

Nyár elröppen, levél sárgul,
Lepereg a vén bükkfárul,
Hó borul már házra, rétre,
Egyedül él öreg néne.

Újra kihajt fű, fa, virág,
Nem felejtí a kis gidát,
Fordul a föld egyszer-kétszer,
Zörgetnek a kerítésen.

Kitekint az ablakrésen,
Ki kopogtat vajjon éjjel?
Hold ragyogja be a falut,
Kitárja a kicsi kaput.

Ölelésre lendül karja,
Kis gidácska, meg az anyja
Álldogál ott, beereszti,
Szíve dobban, megismeri:

Őz mama lett a kis gida,
Az meg ott a gida fia.
Eltörött a mellső lába,
Elhozta hát a kórházba,

Hogy szemével kérve kérje:
Gyógyítsa meg öreg néne,
Puha gyolcsba bugyolálja,
Ne szepegjen fiacskája.

S köd előtte, köd utána,
Eltűnik az éjszakába.
Gida lábát két kezébe
Veszi lágyan öreg néne.

Meg is gyógyul egy-kettőre,
Felbiceg a dombtetőre
S mire tölgyről lehull a makk
A kicsi bak hazaballag.

Mátraalji faluszéle,
Kapuban ül öreg néne.
Nincs egyedül, mért is volna
Ha fű, ha fagy, sok a dolga.
Körülötte gidák, ôzek,
Látogatni el-eljönnek,
Télien-nyáron, évről évre,
Fejük hajtják az ölébe.

Falu népe is szereti,
Kedves szóval becézgeti
Öreg nénét, és azóta
Így nevezik: Őzanyóka.

Piros pipacs, szegfű, zsálya
Virít háza ablakába,
Nagy köcsögben, kis csuporban,
Szivárványszín száz csokor van.

Egyiket Gál Péter hozta,
Másikat meg Kovács Julcsa,
Harmadikat Horváth Erzsí,
Iskolás lesz valaményi.

Vadvirágnak dal a párja,
Énekszótól zeng a háza,
Oly vidám a gyereknóta,
Nevet, sír is Őzanyóka.

Mátra alján, falu szélén
Lakik az én öreg néném,
Melegszívű, dolgos, derék,
Mese őrzi arany szívét.

Gidára vár sós kenyérke,
Kalácscipó aprónépre,
Egyszer te is légy vendége,
Itt a vége, fuss el véle.

Fazekas Anna
Illusztráció: Róna Emy

(Steffl, ha találkozol Őzanyóval, mondd Neki: szeretettel ölelem...)

Nektek, Advent harmadik vasárnapján: Deneb [Feco]

12/24/99

Üdv Nektek!

Olzan szépen kigondoltam, hogy mikor, milyen témával küldöm el az ez évi hátralévő leveleimet... s a nagyságos drót-úr közbeszólt.

Az ismerősöm, akitől szoktam volt írogatni, hadbaszállt MATÁV-úrral, túlszámlázás miatt, s bár neki lenne igaza, a vonalát azért ideiglenesen egyirányúsították... Nagy sietve áttettem mindent egy másik

levelezőprogramba, elvittem újabb helyre, ahol: bár bérelt [állandó]vonaluk van az egyetemi szerverhez, de valami okán (ki hinné), MATÁV úr harmadik napja nem képes életet csíholni beléje...

Maradt számomra a remény: Gabgabtól majdcsak el fogom tudni küldeni az összegyűlt szösszeneteket, akkor most egyszerre kettőt, s lehet, hogy idén az utolsót: ha így lesz, mindenkinek kívánok nagyon szerencsés eljövendőt. S nézzétek el nekem, akad köztetek olyan, aki a most elküldött

történetem már ismeri, de a többség nem; ezért adom közre emlékeimet egy számomra nagyon kedves múltból...

Karácsonyaim I

Szülőfalumban, Karcagon csodálatos volt az élet, így télvíz idején. Nagyiék házában laktunk, a város északi végén, szegletbe állt a ház. Úgy Katalin nap előtt nagypapa előhúzta a színbe beállított szánt, letörölgette a nyári portól, összeszidott engem, ha töröten talált valamit rajta, - merthogy a tűző nyári nap elől elhúzódandó a színben álló szánon hajóztunk ámérikát felfedezni -, feltette rá a kast, s kiállította a nagyudvarba. Aztán, amikor leesett az első hó, Lukács bácsi - a második szomszéd - elővezette egyszem lovát, átballagott hozzánk, befogták a szánba, s onnan kezdve tavaszig csilingelős-nagybundás-kucsmás kisördögökként utaztunk fel a főtéri oskolába.

Imádtam is a teleket, mert urak voltunk: nem gyalog kellett azt a majd öt kilométert megtenni...

Katona doktor háza előtt bizony borzongtunk egy keveset, amikor elcsilingelt velünk előtte a táltoshúzta szán. Nagy, sárgafalú, vagy 10 ablakos épület volt. Három ablakán fehér függönyök, a többi mindig betakarva fatáblával. - Szellemeik tanyája - suttogtuk nem egyszer egymás között. Okunk is megvolt rá: Katona doktor magas, majd kétméteres, szikár-vékony vagy 60 éves ember volt. Neve: Katona, s mesélték róla, hogy katonaorvos volt a fronton...

Ha kérdezett, két szóval, ha válaszolt neki az ember kölke, szólt, ha egy mondatnál többre akarta vón ecsetelnie baját-buját. Nem szerettük meg, no. Nekem meg elszámolnivalóm is akadt vele: egyszer, kisgyerekkoromban, bár tiltakoztam ahogy a torkomon kifért, lefogott a nagy lapátkezeivel, s erőnek erejével nyomta bele tomporomba a nemkívánt injekciót.

Meg is fenyegettem kezei közül szabadultam percében, ahogy illik: na megálljon, megnövök én még, akkor kerítek egy nagy fűrészszel, s lefűrészzelem kezét-lábát, hogy ne tudjon nekem több injekciót adni...

A legrosszabbul az esett, úgy láttam, nem vesz komolyan:

Aztég a lábamat meg miért? - kérdezte.

-- Hogy még véletlenül se tudjon felénk jönni, nem akarom látni se - adtam okát.

Elkerültem a fővárosba, feledtem a szótlan-szikár öregurat.

Nagyobbacska pelyhesállú legény lettem.

A Vérmező sarkán álló sárgatéglás épületbe jártam, mint nagydiák. Velünk szemben --, csak ki kellett néznem az első emeleti osztályterem ablakán -- volt a Martinovicsék kivégzésére emlékeztető köemlék. S a Vérmező tele susogó lombokkal-bokrokkal, a Városmajor szinte mint egy ôs-rengeteg. Nem hajózni akartam már akkor: nagy vadász leszek, tudtam.

Hétvégeken a János-hegy oldalain, a Tündérszikla környékén vadásztam zergére, vagy a Báthory hegy lankáin elefántra. Mint Kittenberger Kálmán, a nagy vadász, akinek hírét-fényét én majd fölülmulom...

S mint mindig, ha szünet jött, másnap már röpített is a vonat haza, mert az Otthon csak ott, az alföldi kisváros laposan elterülő temetőszéli tájékán volt...

S hiába volt méteres hó, a temető elhagyatottabb részén el kellett játszani rögvést vagy tíz "vadászkalandot", Jancsival, Ákossal, Attival...

Csak a sötétedéskor felhangzó mély, - Andráááásteeee!!! - nagyapóhangján jött elefántüvöltés zökkentett vissza az evilágba...újjujj, aztmondtamhogy setétre otthonvagyok...

Nem igazán érttem, miért baj, hogy cipôm-zoknim, kabátom-kesztyûm, nadrágom-alsógatyám csuromvizes, ujjaim-szám kék-szederjes.... Hiszen csak vadásztunk...

Másnap reggel megijedtem azért kissé, mert duzzadt volt a torkom, a tükörtojás is kaparta...

Először csak negyedóránként, de délben már ötpercenként öntött el a víz, majd rázott a hideglelés...

Azért megpróbáltam volna segédkezni a karácsonyfa díszítésében, de valahogy egyre jobban imbolygott a talaj alattam...

Lámpagyújtásra - biz' az tényleg gyújtás volt, mert akkor még nálunk petróleumlámpa adta a félhomályos világosságot - már ágyinak kellett dőlnöm. Onnan, könyökre támaszkodva próbáltam meg gyönyörködni az én fenyőfámban. Azt is csak elmosódottan hallottam, hogy nagypapa - hogyezakölök - felkiálltást tesz, s fejébe nyomva a kucsmát elindul a hószikrájú karácsonyesti világba.

Nagyanyó, hova ment nagypapa? - kértem, de nem vettem ki a motyogásból, mi a válasz.

Vártam az éjjeli Krisztus-születést, de valahogy egyre forróbb, egyre homályosabb lett a világ. Nagyanyó meg egyre sűrűbben cserélte fejemen-csuklómon a vizes rongyot...

Jó óra múlva toporgással, csizmadübögéssel jelezte a külvilág nagypapó érkezését. De, nem egyedül jött.

A szobába belépve mint ôsi varázsló óriás állt meg Katona doktor.

No, persze, a kis parasztházat építésekor mokány kunokra méretezték, nem germán óriásra...

Odajött betegágyamhoz, táskáját kinyitotta, és nagyon csendesen, de határozottan kijelentette: most pedig meg foglak vizsgálni. Gondolkodtam, hogy talán bosszútállni jött, de nagypapó hívta, s ez valahogy nem smakkoltatta össze a képet, hagytam hát, hogy meghalgassa a tudómet, kézfogással megmérje a lázamat.

A vizsgálat percnyi volt tán. És mélyen szemembe nézett: te mostanra nagy fiúvá nőttél, egyezséget kötök veled.

Szépen hagyod, hogy beadok neked egy nagyon fájós injekciót, azután akkor ideülsz az ágyadra, és mesélek valamit, valakiről, aki nekem nagyon kedves barátom volt.

No, szépen vagyunk, itt a csali - járt az agyam.

De tudtam azt is, nagy a baj, gyógyulnom kell...

Megfordultam, mint egy mártír, adja azt a fene mérget...

Fájt, csipett, a penicillin sajátossága okán...

És a zárkózott, hallgatag Katona doktor odaült a petróleumfüstös kis szobában az ágyamra, s elkezdett mesélni...

Kittenberger Kálmán a barátom volt... Sokat pihent nálam, amikor hazajött egy-egy vadászatáról...

Nézd csak, itt a fényképe híres ezüstberakásos elefántölő puskájának.

S mesélt, szavai nyomán Afrika, csillagvilágos vadász-éjszakák élményei, egy nekem nagyszerű ember hétköznapi szavai-tettei, nagysága elevenedett-rajzolódt fel...

Az injekció meg lassan kezdte kifejteni jótékony hatását...

A Karácsonyfán leégtek a gyertyák, odáig hallatszott a nagyharang kongása, ahogy hírül adta a kis Teremtény újra-világrajöttét...

A szikár-kemény ember akkor kezdett cihelődni hazafelé. Holnap megint jövök, újabb szűrés. De túléled, úgy néz ki mostmár... Ha felépültél, gyere el, kezedbe veheted azt a puskát. Én örzöm, nekem ajándékozta Kálmán.

Csak néztem, néztem a kemény, szálfegyenes ember után, csilingelést, hóropogós muzsikát hallottam, ahogy lassan elnyomott a gyógyító álom.

Aznap éjjel dupla ajándékot kaptam: egy jószívű, mindig gyógyító ent-ember mesélő szavain át kézfogást álmaim nagy vadászával, s a példát, hogy nem a díszes-pénzes ajándékok adják az értéket, hanem a mindennapok emberi-esendő csendes szeretethullámai...

Boldog Karácsonyt mindenkinek!

[Feco] András

És álljon itt egyik legkedvesebb költőmtől egy karácsonyi gondolatsor...

Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-űr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyult...

Becsésnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy „megszületett”?

Szzeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyujts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

Babits Mihály

Boldog Karácsonyt mindenkinek!

Deneb

12/30/99

Üdv Nektek!

Meghagyom a vitát más, nálamnál felkészültebbeknek, hogy most, vagy 2001 január 1-jén lesz-e az ezredforduló. Végül is oly lényegtelen ahoz képest, hogy mi megértük ezt a kicsit "misztikusnak" tűnő kerek számot... Bízom abban, hogy még jönnek szép napfényes délutánok, nagy pihenések egy-egy jó dumálás, kirándulás vagy kerekezés után... Így, ezúton kívánnék minden kedves ismerősömnek nagyon békés, boldog új évet (és évezredet). :-))))

Haragos szél

Haragos szél dudorászat,
Tördeli a száraz ágat,
Zokog, reszket a fa halkán:
Minek bántod az én gallyam?
Minek töltöd mérget rajtam?

Öreg anyó nagy kendőben
Tört gallyat szed az erdőben.
Hálálkodva szól a szélnek:
Áldottja vagy te a télnek,
Favágója a szegénynek!

Móra Ferenc

És még egy gondolat-töredék

Tündérek, manók

Az állat-, növény-, ásvány-fajok angyalai és ördögei: a tündérek, manók. Nem lények; nem az időben, hanem a változatlanban vannak. Figyelj meg egy fölrebbenő verébcsoportot: ami a szárny-zizzenésükben nem a természeti hang, de valami édes együgyűség: ez a verébcsoport tündére.

Vagy figyelj meg egy diófát: ha tépázod, kelletlenül és viszolyogva adja gyümölcsét; s ha szelíden, tisztelettel közeledsz hozzá, szívesen adakozni kezd és megpillantod a lefosztottnak látszó alsó ágakon a leg-elérhetőbb és addig észre nem vett diókat: ez a diófa tündére.

Weöres Sándor

Minden jót kíván: Kátai Ferenc [Deneb]

01/28/00

Üdv Nektek!

Gyermekkoromban - mostani földönjárásom hajnalán petróleumlámpa fénye mellett silabizáltam a betűket, később majd 4 kilométert kerekeztünk szomszédbeli barátommal, Jancsival, hogy a Tsz-majorban TV-t tudjunk nézni, és élénken emlékezem, mennyire rácsodálkoztam a forgo fehér kerekekre, melyek a barna szalagot húzták, s ha Karcsival -, apja az Orion-gyár fejlesztőmérnöke volt, belebeszélünk a mikrofonba, azonnal visszahallottuk hangunkat.

Múltba hullt idők...

Soltaire megjegyezte egyszer nekem, mindig csak válogatások, magamtól semmi. Valahogy úgy érzem, hogy nincsenek annyira mély-magas gondolataim, hogy azokkal terheljelek meg Benneteket. Most kivételt teszek. Az évszázad-ezred váltás környékén egy régi gondolat-töredékem, 21 éves koromból.

Karácsonyi ének

Hiszek az emberben,
a Természet utolsó-szülött fiában.
Hiszek mindenható erejében;
Teremtő munkájában.
Hiszek a jóságban,
az Ember fő tulajdonságában.
Hiszem, hogy az emberek
meg fogják menteni magukat;
Hiszem, hogy megakadályozzák
az Értelem pusztulását,
Hiszem, hogy egyszer megteremtik
az Igaz világát!
Hiszek az emberséges világban,
mikor testvér lesz mindenki:
hiszem az Embert
az emberi Világban!

Kátai Ferenc

Budapest, 1970. 12. 24.

Tartom azóta is...

Ezzel kívánok minden jót Nektek az új évben, évezred küszöbén.

Az idézetet csak nem fogom tudni elhagyni...

Oka van mindegyiknek...

Ha már a múltba hullt idők kerültek szóba: beváltom egy régi tervemet, s minden hónapban idézek egy régi csillagász könyvéből, "Királyhegyi János" Cizio című, Heltai Gáspár által 1575-ben magyarra fordított szövegeiből.

Királyhegyi nem más, mint Joannes Müller, "közismerten" Joannes

Regiomontanus, a neves csillagász, aki 1467 és 1471 között

Magyarországon, Mátyás király udvarában tevékenykedett.

Nem kell mindig meghökkenni, és megmosolyogni az 1474-ben,

Nürnbergben megjelent könyv egyes részeit: persze, hogy azóta többet tudunk, és persze, hogy _azóta_ egyes dolgokat elfelejtettünk, vagy nem eléggé figyelünk oda...

Én a lőcsei 1650-es Brevier-kiadást használom alapszövegnek.

Cizio

A tizenkét hónapban az ember mint éljen?

Isokrates tanítása szerint és némely napokról, melyekből a régiek megismerték a következő időnek állapotját, és azz égi jelek járásának és csillagok különféle természetének folyásából a gyermekek születéséről való rövid Praktika

Januáriu, Boldogasszony hava.

Boldogasszony havában igyál jó bort, és ha van, édes italt. Az ürmösbor mellednek fájása ellen igen jó, borssal és füvekkel timporált étkek hasznosak, zonképpen a lekvárok és eleven gyömbér. Megeheted a kövér disznópecsenyét, kolbászt és ludat mustárral vagy borsos eczettel. Eret ne vágass.

Ha mennydörgést hallasz e hónapban, kegyetleneknek halálát jelent.

Kis-Karácson napján a reggeli vörös ég hadat és pokolidôt jelent. De mikor fénylik szent Vincze, akkor telik meg a pincze; mikor fénylik szent Pál, minden termés szépen áll; ha pedig havas, vagy eső leend, mértékletes esztendôt jelent. Ha felleges vagy ködös lesz, könyörödjünk az Uristennek, hogy hirtelen haláltól minket megoltalmazzon.

Kemény s kegyetlen hidegü a Boldogasszony havában született gyermek, nedves és hideg természetü leszen, tiszta öntermészetében, de nagyravágyó, kevély, igen akaratos, minden szépséget szerető, tobzódó, tékozló, magamulató, nyájaskodó a szép személyekkel, de haszontalan részeges és kártyás lesz, az atyjától maradtat hamar felönti a közre vagy garatra, és megemészti.

Cizio [1474-(1575)]

Regiomontanus

02/02/00

Szerbusztok!

Az elmúlt időszakban kicsit magam alá kerültem, nem tagadom. Sok volt a probléma, rühelltem a hideget, s a régi-régi emlékek nagyon előjöttek; Ágota nagyon kedves levélben reagált karácsonyi történetemre. Ő is ebből a nyakas kun városból való, s mint írta, édesanyja szintén ismerte, őt is gyógyította a szikár Öregúr; Katona doktor. S ő is üldögélt órák hosszat Kántor Sándor fazekasmester — joggal írhatom, Európa-híres fazekas — műhelyében. Szóval, valahogy jöttek, gomolyogtak fiatalságom múltbahullt képei. Apropos; ha egyszer valahol lesz alkalmatok megnézni a Körhinta című magyar filmet (jó film, kapjátok el egyszer valahol): abban, a „híres” körhinta-jelenet egy piacon játszódik. Az a piac, s a körhinta is Karcagon volt, nem kellett rá statisztákat toborozni, egyszerűen csak filmeztek a hetipiac forgatagában... Akkor még így is lehetett...

A héten vetítette a TV1-es Roberto Rossellini: Róma nyílt város című filmjét. Bevezetőnek azt a mondatot választottam, amit Don Pietro atyával mondat a filmben:

Nem nehéz...

Nem nehéz szépen meghalni; szépen élni jóval nehezebb.

Rossellini

Következzen a Csillagversek közül egy

Szturnusz

A sziklához láncolt Prometheusnak
kevés a hit.
Neki tudnia kell a varázsszót,
amely minden láncot szétfeszít.
Én is t u d n i akarlak Téged Uram,
mert hitemből kilódítottak
félelmetes keselyűhatalmak.
Az égből nem hívlak többé,
az ég a szétfoszló felhő-reményé.

A nevetők nem ismerik e harcot,
a befelé vérző, titkos kudarcot;
ők gyermekek még.
Csak akik sírnak,
azokban sötétül napszülő ködökké
a keserűség.
A sírók magányosak,
s a magányos Istennel rokon,
s ezért a könnyek néma tótükrébe hajlom

s onnan idézem Arcodat.
Fáklyám fényét a mélységbe vetem,
hogy a kőbezárt lángot
az Örökkévalóságot
felhozzam onnan.

és még egy rövidke passzus:

Védőbeszéd

Celládban ülsz és kérdezgetnek.
Nem látod, ki az. Hangja belőled cseng.
Vallanod kell. Legalább önmagadnak.

Szepes Mária

Végül egy hatsoros:

Nyolc óra

Felcsillan az alkonyi kéken a Vénusz
s máris jön a hold.
Hintázik az alma sötéten az ágon,
szél söpri a port.
Készülj. Egyedül, egyedül esel át
a halálon

Radnóti Miklós

03/02/00

Üdv Neked!

Lassan elmondható, hogy minden óra...
Ez van, de legalább nem tömöm tele a ládáitokat.
A februárral adós vagyok, igyekszem pótolni.
Most, hogy ne torlódjanak adósságaim [van ám már jócskán :-(((] két régi csodaszép verssel szeretném köszönteni a körünkben levő hölgyeket.
Az első J. R. R. Tolkien szerzeménye, a Vándor meséli ezt a történetet Frodónak, amikor Bríben találkoznak...

Beren története

Zsendült a fű, zsongott a lomb,
Bürök ringott ernyőivel,
Forgott a tisztás: fénykorong,
Pásztázták — árnyból — csillagok
Ott táncolt, íme, Tinúviel,
Zenére, mely csak rejtve zsong,
Haján csillagfény volt a jel,
Ruháján visszavillogott

Hideg hegyekből jött Beren,
Bolygott, elveszve, fák alatt,
Tünde-folyónál, rejteken
Járt egymaga, búslakodott.
S látott arany virágokat
Bürök közt, bűvöleteset:
Hölgy köntösén virág fakadt,
Sátras haj árnyként lobogott.

Mely vitte árkon-bokron át,
Nyûtt lába gyógyult, ó, csoda!
Már fûrgén sietett tovább,
És holdsugárért kapkodott.
S Tinúviel pörgött tova,
Betáncolván tündék honát;
Míg Beren árván, vadona
Mélyein hallgatózhatott.

Hallott is sokszor röpke zajt,
Hárslevél-könnyû lábakét,
Zenét, mely mintha a talajt
Járná, mint titkos csobogók.
Bürök omlott fonnyadva szét,
S mint ha egy sóhaj félrehajt
Egy évnvi lombot, bükkökét,
A szélbõl tél kavarodott.

Járt mindenütt e lány után,
Zörrentve sok évnyi avart;
Csillag fényén, hold sugarán —
Míg fagyos égbolt vacogott.
A hölgyköntös mennyfényt kavart
A távoli dombok hajlatán,
E táncban égi-földi part
Ezüstként eggyéolvadott.

Tél tűnt, s megjött Tinúviel,
És tavasz tündökölt dalán
Egeivel, esőivel,
S olvadás vize csobogott.
Virultak kecses lábnyomán
Tünde-virágok: üdv-közel
Éledt Beren, fű bársonyán
Táncra-dalra vágyakozott.

Szökött megint a tünemény.
Tinúviel, Tinúviel!
Hívta Beren tünde nevén,
S a szökevény megállt legott,
Fülett, varázs bűvölte el:
Beren hangja; már mindenén
Kábulat, mely fényeivel
Két férfikarból villogott.

És szemébe nézett Beren,
Át a szárnyas haj sátorán,
S a csillagos égi elem
Tükörképét láthatta ott.
Tinúviel, a tünde-lány,
Halhatatlan bölcs-eleven,
Rejtette őt árnyas haján,
Karja ezüstje csillogott.

Hosszú útjuk lett sors szerint,
Ködös, hideg hegyek kövén,
Hol zord, vak várfalakra ring
Hajnaltalan-éjű vadon.
Jártak a Tenger két felén,
Mégis találkoztak megint,
S elmúltak rég, erdő ölén,
Mely zeng, túl minden bánaton.

J. R. R. Tolkien
Tandori Dezső fordítása

Akkor most jöjjön a második:

Magdolnához

Magdolnám, komaasszonyom, könyörgök
Hozzád, én nyomorult, segíts meg engem
S pártolj, mert elemészt a szenvedély már.
Lángom szép rokonod, Piroska szítja,
S ő jár, ő szalad át gyakorta hozzád,
Napjában nem is egyszer, s nem kísérik.
Véled játszogat, énekelget egyre,
Sétál, fürdik előtted a fűben,
Mint friss szarvasünő, szökellve táncol.
Néked, jól tudom én, mindenben enged,
És bármit javasolsz, ő elfogadja;
Még tán nyolc napig is, ha arra kéred,
Torkán egy falat, egy csepp víz le nem megy.
Kérlek hát, javasold, ajánld szerelmem,
Unszold szép rokonod, hogy meg ne vessen,
És majd, hogyha elérnél nála többet,
Melyről szólni tilt a bölcs szemérem,
Meglásd, teljesítem, ha bármit óhajtasz.

Janus Pannonius

(Nemes Nagy Ágnes ford.)

03/18/00

Üdv Neked!

Üdv akkor Nektek, kik szerencsésebbek vagytok, s van
Internet-elérhetőségetek otthon, a jó meleg szobában...:-(((

Ezúton kívánom jelezni, hogy még nem fagytam meg, az csak ezután
következik, ha ilyen kivirágos lesz a március...

Viszont engedjétek meg, hogy üdvözljem most listámra vett egyik
legrégebbi ismerősöm, Molnár Lászlót; aki Budakalászon lakott, míg jó-vagy
rossz sorsa idegenbe nem szólította: most inkább van [méterre] ang-hoz
közelebb, mint hozzánk: ő is az Újvilág lakója.

Rámtalálása külön történet, ez kifejezetten az InterNet hálónak köszönhető:
keresgélt a világban egy éjjelen, s beírta a "Budakalász" szót. Mit tesz a
'Háló' keresője, kidja az én Web-lapomat, mert ott, nálam is szerepel
Budakalász...

Pótlásom Regiomontanus Csízijából itt következik:

Februárus, Bőjtelő hava

Bőjtelő-hóban őrizd meg magadat minden hevesítő nedves eledelektől, káposztától, salátától és goromba nehéz emésztésű húsoktól. Lány purgáció után vágasd a főhöz szolgáló eret a hüvelyked mögött; szemeidre gondot viselj, hogy meg ne homályosodjanak, ahhoz pedig szolgál a köménymag, kapor és opium-mag, reggeli hányás, azonképpen a fürdőt is, a lúdhúst és kék káposztát eltávoztasd, étkeid füvekkel legyenek timporálva; a sebes hidegek ártanak.

Farsangkedden, Istennek nevében plántálván, a mennyit fénylik a nap, annyit fénylik az egész hosszú bőjtben; ha reggel jól fénylik, a tavaszi vetéseknek jó termését mutatja.

Beda azt irta (ha hihető a dolog), hogy a mely gyermek Bőjtelő-hónak estéjén születik e világra, annak a teste holta után épen megmarad az ítélet napjáig, és el nem rothad, azonképen épületre való fa, mit azon nap levágnak, soha meg nem rothad.

Márczius, Bőjtmás hava.

Bőjtmás havában eret ne vágass, semmi purgációt ne végy hozzád, édes italt igyál és édes étkekkel élj, egyél mustárt és tormát eczettel; fürdő hasznos; ruhát vess a borba, melyet iszol, jó a levestikum is zsályával, spinyával, tárkonnyal, borral és gyömbérral egyetemben. Ha e hónapban mennydörgést hallasz, szeles és bő időt jelent. A mennyi köd van Márcziusban, annyi zápor lesz az esztendőben; és a mennyi harmat van e hóban, annyi hóharmat lesz husvét után és annyi köd Kisasszony havában. E hónap két utolsó péntekén a mely fát levágnak, soha meg nem korhad; ha tisztta, jó esztendőt mutat. Időnyilatkozó beteges Bőjtmás-hóban született gyermek serény és minden dolgaiban gyors lesz, istenfélő, nagy igazságszerető, tökéletes, jámbor életű, nyájas, jó erkölcsű és bölcs lesz, minden rendbeli dolgaiban fölötte okos és kedves az emberek között.

Regiomontanus

Hogy ne maradjatok vers nélkül se:

Ha vihar jő a magasból

Ha vihar jő a magasból,
Ne bocsáss el, kicsi bátyám,
Ha falomb közt telihold lép,
Kicsi néném, te vigyázz rám

Falu végén van a házunk,
A bozótból ki se látszik,
De a cinke, ha leröppen,
Küszöbünkön vacsorázik.

Weöres Sándor

04/20/00

Üdvözlök mindenkit!

Sajna, nem tudom megköszönni a sok levelet, melyekben tetszések, illetve nagyon hasznos építő jellegű kritikákat írtatok meg az általam megtekinteni kért web-oldal új részével kapcsolatosan —, mert nem kaptam egyetlen egyet sem :-((((((((((((

Pedig, most nekem igazán fontos lett volna egy-két viszontreaga. Ang írta, hogy nem tudta megnyitni?? a megadott címen (<http://www.extra.hu/denewer>), ha esetleg másnak is lett volna ilyen problémája, s ezért a nagy hallgatás: próbálja esetleg a: www.bigfoot.com/~denewer címen, hátha onnan jobban megy...

Akiknek én nem írtam: igyekszem majd pótolni.

Most pedig, hogy kívánjak Nektek Elrond barátom és társam 1998-ban írt húsvéti levelével boldog húsvétot mindannyiótoknak. Ha tudok, majd még jelentkezem.

A Zarándok búcsúja (Elrond húsvéti levele.)

A zarándok...

Hagy kívánjak Nektek a zarándok szemével Boldog Húsvétot

„A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja. A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle. Mert amikor bennünket elküldtek, az útrabocsájtó Hatalom így szólt:

Rád bízok minden embert külön, kivétel nélkül mindenkit, segíts, adj enni, adj ruhát, mindenkire vigyázz úgy mint magadra, és ne hagyd a sötétségben elmerülni. Amit szerzel, amit elérsz, amit tudsz, amit átélsz, osszad meg. Az egész világ a tiéd. Szabad vagy a kövektől az éterig. Ismerd meg, hódítsd meg, senki se tiltja, de jaj neked, ha magadnak tartod. Elbocsátlak téged is, mint mindenkit: felelős vagy minden emberért aki veled él, s el kell számolnod minden fillérrel, amit magadra költesz, minden örömmel amit magadba zártál, és minden boldog pillanattal, amit magadnak tartottál meg. Most eredj és élj, mert a világ a tiéd.”

Hamvas Béla

A zarándok búcsúja

Egész világunk mottója így hangzik: Isten maga a Szeretet. Ez a szeretet-hullám a megváltás hordozója, s egyben a kozmikus tervbe való illeszkedésünk biztosítója. Az a tanítvány, aki eljut az első beavatás fokára, közvetlen tudást is szerez erről a tervről.

Amikor az ember eljut odáig, hogy képes a “szívével gondolkodni” és az “agyával érezni”, vagyis intellektuális erejét a szeretet szolgálatába állítja, akkor végre tudatos építőjévé válik a kozmosznak. Teremt, mint egykor teremtett... A Szeretet és Bölcsesség nagy szintézisét kereső ember

legnagyobb feladata a "tisztá gondolkodás". A rosszindulatú, lusta, féltékeny, gyűlölködő gondolat a jövő börtönrácsait hegeszti számunkra. A zarándokok fáradhatatlan lépéseitől egyre szélesebb az ösvény, a hazavezető út.

Az út soha nem üres, soha nem magányos, mégha néha úgy is érezzük. Nincs sietség, nincs sürgetés. Nincs vesztegetni való idő.

A zarándoknak három dolgot kell kerülnie:

Nem viselhet csuklyát, vagy fátylat, amely mások elől elfedi arcát,

Nem vihet magával olyan kulacsot, amelybe csak saját ivóvíze fér.

Nem vihet a vállán olyan botot, amelynek nincs kampója.

A fentieket ki-ki értse úgy, ahogy akarja.

Ember, vagy isteni lény volt-e, vitázhattok rajta. De nézzétek meg, hogy az Egyetemes Törvény szerint ott van mindannyiótokban a Hozzá hasonlatosnak lehetősége.

Az utazóból akkor lesz zarándok, amikor füle meghallja mások hívását, keze adakozásra mozdul, szája bezárul, és szíve megnyílik.

Minden zarándok magával kell hogy vigyen az Útra:

Egy edényben parazsat, amelynél társai melegedhetnek,

Egy lámpást, amely szívét világítja meg, hogy társai olvashassanak benne,

Egy lepecsételt urnát, melyben minden aspirációit hozza, hogy lába elé vesse majd annak, aki a Küszöb előtt vár rá...

Ezeket ki-ki értse úgy, ahogy akarja

Mert a Húsvéti ünnep a feltámadás ünnepe.

S Benned is feltámadhat a szellem, s ahogy a Biblia jelképesen elmondja: ha leveted földi hívságaidat, s teret engedsz a Szeretetnek, újjászületsz, mint a Jézusnak nevezett. Ehez nem kell semilyen vallásúnak lenned; csak meg kell látnod, s elfogadnod zarándok-lényedet.

búcsúzom, ki-ki értse úgy, ahogy akarja...

Boldog Újjászületést mindenkinek.

Elrond, 1998.

05/02/00

Gábor barátom, akitől levlezgetek veletek, egy újságot szerkeszt. Abban jelent meg most anyák napjára Weöres egy gyönyörű verse. Szeretném Nektek szétküldeni most: a közöttünk levő anyákat, s mindannyiőtök édesanyját is hadd köszöntsem ezekkel a csodaszép sorokkal.

Anyámnak

Termô ékes ág, te,
jó anya,
életemnek első
asszonya,

nagy meleg virág-ág,
párna-hely,
hajnal harmatával
telt kehely,

benned kaptam első
fészkemet,
szívem a szíveddel
lúktetett,

én s nem-én közt nem volt
mesgye-hegy,
benned a világgal
voltam egy.

Álmom öbleidbe újra
visszatér —
álmom öbleidbe újra
visszatér!

Alabástrom bálvány,
jó anya,
életem hatalmas
asszonya,

szemed Isis smaragd-díszé,
tisztá, szép,
hajad Pallas bronz-sisakja,
színe ép,

csak arcodon lett keményebb
minden árny,
mint a délutáni égen
vércse-szárny.

Első szép játékom,
jó anya,
gyermekségem gazdag
asszonya.

A kamaszkor tőled
elkuszált,
szemem a szemedbe
nem talált.

Így tünődtem: —Mért szült,
mért szeret,
ha örökre élni
nem lehet?

Énmiattam annyi mindent
öl, temet!
Mért nem tett a hóba inkább
engemet!

A kamaszkor tőled
elkuszált,
férfi-szívem újra
rád-talált,

férfi-szívem a szívedre
rátalált,
megköszön most percet, évet
és halált.

Álmom karjaidba
visszatér,
álmom karjaidba
visszatér...

Erős ház, szép zászló,
jó anya,
sorsomnak nyugalmas
asszonya.

Majd ha cseppig átfolyt rajtam
mind e lét,
úgy halok az ôs-egészbe,
mint beléd.

Weöres Sándor

09/25/00

Üdv Neked!

Halak a hálóban

Csillaghálóban hányódunk
partravont halak,
szánk a semmiségbe tátog,
száraz úrt harap.
Suttogón hiába hív az
elveszett elem,
szűrő kövek-kavicsok közt
fuldokolva kell
egymás ellen élnünk-halnunk!
Szívünk megreteg:
vergődésünk testvérünket
sebzi-fojtja meg.
Egymást túlkiáltó szónkra
visszhang sem felel,
öldökölnünk és csatáznunk
nincs miért, de kell!
Bűnhődünk, de bűnhődésünk
mégse büntetés,
nem válthat ki poklainkból
semmi szenvedés!
Roppant hálóban hányódunk
s éjjélkor talán
étek leszünk egy hatalmas
halász asztalán.

Pilinszky János

Régen írtam, s soká fogok írni megint, mert istenuccse nincs kedvem hozzá. De valóban jól esett a néhányotoktól esetenként jött kíváncsi kérdés leveleim hiányáról. Az elmúlt időszakban sok mindenre rá kellett jönnöm, leginkább arra, hogy a virtuális világbeli kapcsolat soha sem helyettesítheti emberi minőségében a valós baráti beszélgetéseket. S ha az embernek nem marad más lehetősége, akkor a virtuálisat sutba kell dobni.

11/12/00

Van egy régi ismerősöm. Magyar tanár volt Budakalászon, aztán egyszercsak otthagyta az állását, és elkezdett árusítani kis tételben friss gyümölcsöt a békásmegyeri aluljáróban. Meghibbant — mindták az ismerős kalásziak. Kivonult a zajgó-tülekedő emberek világából — mondom én. Nemrégiben, főtt kukoricát árult este tíz óraker; jót beszélgettem vele. Részleteztünk múltat, jelent, s a szellem világát. Érdekes mondattal köszönt el tőlem, amikor végül szedelőzködtem a hazamenetelhez. Megosztom Veletek.

„Tarts ki addig lélek védekezz.”

Próbáljátok meg a hangsúlyt különböző helyekre tenni...

Tandori Dezsőről tudni kell, különös rajongással kedveli az apró madarakat, közöttük is a verebeket. Sokáig, évekig etetett három verebet dunaparti lakása-háza előtt a sétányon. El is nevezte őket.

Környezete őt is hibbantnak tartotta biza emiatt. Én pedig szeretettel — és büszkeséggel — őrzöm Tandori nekem szóló ajándékát: az egyik kedvencéről (Szpéró) általa készített grafikát.

Most, aktuális szösszenetként két versével terhelem tovább ládátokat:

Londoni Mindenszentek

Londoni Mindenszentek, Szpéróval mit üzentek?
Kell-e a régi kabátja, e tollal vár odaátra?
Vagy ha csupán halogatja, kalitkám egyre kiadja:
jók-e az égi lakók így, támad-e támogató frigy?
...Nézem a gépen a szárnyat, ahogy lenn föl-s-le-se járnak,
nézem, ahogy — feketülvén — kékbe fehérül az örvény;
hallom, a gép, robajával, vinne — nem átra! — magával;
integetek... fogy a vodkám... látom is így: ugye — ott — lám...
Innen azért egyelőre nem illek az égi mezőbe;
romlani kell, kijavulni... De kell-e a télre a hol-mi?
Mindenszentek, Szpérót kérdem: amúgy... az... a vég volt?

Tandori Dezső

A régi új

Fogy már fűtjeiről a bodza,
Elcsipegetik a poszáták,
Mindegyre több köd fátyolozza
Egüket, mely hűvösbe vált át,
Váltja a vándorok hazáját,
Valamit oda-ide fúj,
Mintha akarná: újra lássák,
Milyen örök a régi új.

A gesztenyesor lombja ritkul,
kivöröslik egyre korábban,
Nem tudni, mit ad vele titkul,
Kora-avart öröl a lábam,
Nem tudni, mivel a nyomában,
Meddig az innen, hol a túl,
Mi van külön, mi általában —
Milyen örök a régi új.
Hajnalban, ha nyitva az ablak,
Egyre több hűvösségre tárod,
A fürdőszobai melegcsap
egyre gyakrabban lesz szokásod,
Egyre jobban érzed: „tovább!”-ot
Integetnek már konokul;
Előkerül szövetkabátod;
Milyen örök a régi új.

Könyebben még látogatóba,
Tennéd már, amit halogattál,
De más is változott azóta,
Van, ahova nem is mehetsz már,
Azt mondod: megvolt újra egy nyár,
Nem is telt haszontalantanul,
De kettőt — haszontalan akarnál!
Milyen örök a régi új.

Milyen mások a szembe-fények,
A tulsó part kirajzolódik,
Az árnyalatok tere mélyebb,
Érzed, valami oldozódik,
Érzél valami föld-alólit,
Ha éjibogár fénye gyúl;
Az alkony másképp boltozódik...
Milyen örök a régi új.

Milyen új megint, ami régi!
Múlóban mennyi elevenség!
Nem is tudod már visszamérni,
Mi volt, ami rád mérte rendjét,
S - illettetek, mit sohasem még!
Aztán ez is elhull, kihull,
Széthull, s nem jelen, nem is emlék:
Csak más lesz -
változatlanul.

Tandori Dezső

Legyen nyomaték egy dunaszerdahelyi fiatal költő verse:

Aposztázia

a nemlét
kopott kabátjáról
hiányoznak a gombok
égitetek

a föld
egyetlen gomb
e nemlét
sarokba dobott
mosástól összement
nagykabátján

Fellinger Károly

Végül, Szilágyi Domokos négy sorával búcsúzom.

November

November
Születik a hóember.

Hóember
Haldoklik a november.

Szilágyi Domokos

(Na jó, lazításul:

Nagymama, Nagypapa

Nagymama, ó, nagymama,
van-e a szélnek haja,
s hogyha van, hát hogy hordja,
van-e benne pántlika?

Nagypapa, ó, nagypapa,
van-e a napnak ablaka,
s ha kinyitja, termébe
beragyog a hold fénye?

Fellinger Károly)

12/03/00

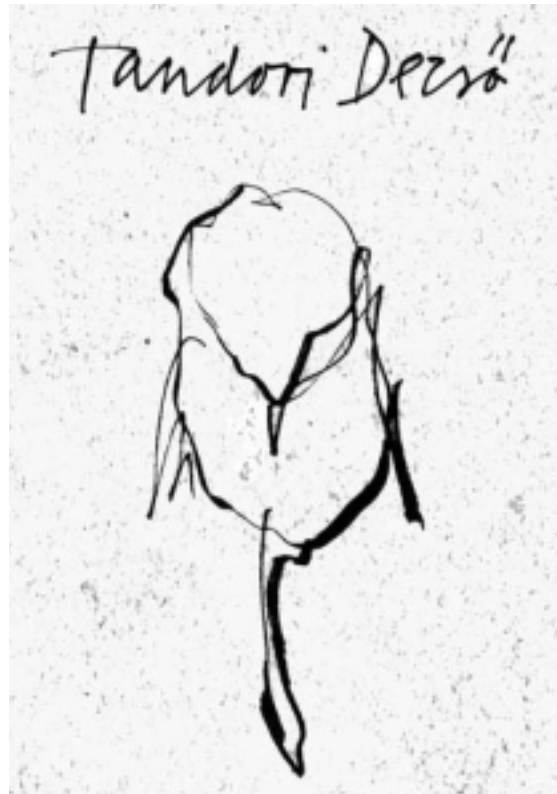
Tulajdonképpen nagyon boldognak kell lennem, mert: mostanában minden elküldött „minden hétre“ levelem után kapok két-három választ, melyekben a küldője jelzi, mennyire kedves, jókor-jött, pont nagyon ható volt számára a vers, vagy szöveg. Nagyon jól esnek nekem is e rövidke válaszok: ezekből nyerek visszaigazolást, hogy nem fölösleges az igyekezetem.

Most engedjétek meg, hogy köszöntsem levél-kapó körömben Bozsity Jovant. Ő Budakalászon szolgálta, szolgálja a szerb lakók lelki szükségleteit, élete útja most távolabbra szólította, Székesfehérvárra. Ha nem is találkoztunk sűrűn, de azok a ritka alkalmak nagyon lényegesek és fontosak voltak mindkettőnk számára. Mostantól, hogy ne legyen nyugta :-))))terhelem majd az Ő ládikáját is. Ugyancsak köszöntöm, és bemutatom Nektek Gellért András barátomat. Ő csillagászzal és a kultúra terjesztésével foglalkozik, immár nem is tudom hány évtizede. Néhányótok találkozhatott a freemail-chaten leveleivel. Nekem pedig egy egykori Prometheus-lézerbalett előadás jut eszembe mindig róla...

Apropó, lista. A leveleket — KAlex javaslatára BCC sorozattal küldöm el, nem a titkolózás, hanem a gyorsabb és egyszerűbb letöltés okán. Így gyakorlatilag nem igen tudjátok, kik is kapják meg ritka levélkéimet. Szeretnék azért egy listasort végigküldeni. Ha valamelyikötök mégis az anonymitás homályában kívánna maradni, kérem, jelezze felém.

A múltkor Tandori — számomra, és többek számára is — csodálatos télelői versét küldtem körbe. Kaptam is rá reagákat. Előkotortam, és most elküldöm Nektek Tandori Szpéró verébről készült kis grafikáját: fogadjátok ajándéku tőlem. S folytatásképp egy vers, még mindig Tandoritól, hogy csavarint ugyanazon másképp...

A „Londoni Mindenszentek“-hez megy most Tandori rajza, melyet nekem adott, kötete szép előkészítéséért...

A régi új-hoz akkor most a másik vers:

Medvék az őszi fényben

Ha jön az ősz, a medvék
Az ősz elébe néznek.
Látják, hogy nem siet még:
A játékmedve ekképp
A nyárba visszatérhet.

Visszatérhet a nyárba,
Nincs a Nagy Kapu zárva.
De ha a Nagy Kapu zárva van,
Egy-egy kis kapu tárva van,
A medve meg is találja.

Ott várja a NYÁR felirat,
El is üldögél ez alatt,
A NYÁR-táblára süt a nap,
S még egy kicsit meleg van.
A játékmedve nem szalad
Panaszra: mindene megvan.

Mindene megvan, érzi,
Csak már nam Az A Régi!
De a hely az a régi hely,
És ennek is örülni kell.
Örül. De orra gombját
Már nem úgy ostromolják
A napsugarak, mint előtte.
Föl kell készülnie az őszre
De a játékmedve szerény:
Elég neki az őszi fény.

A nyárból marad: a lekvár.
De nem lesz jó meleg már!
És lenn a medvetavon
Már egy őszi napon
A medveszelek nem sodorják
A sok színes medvevitorlát.
Mása világ. Nagyon.

Ám ezt is meg kell szokni.
Vastagabb medvezokni
Kerül elő, s a delelő
Medve az ŐSZ-tábla tövén
Azért jól látja: „Nemcsak én
Vagyok így ... így van a szomszéd,
Meg a többi medve is mind.
Fő az, hogy megvagyunk még,
S míg ŐSZ-táblánk van: itt kint!”

Ülnek az őszi fényben,
Büszkén, de medve-szerényen,
Szerényen, s medve-büszkén...
Előttük az őszi ösvény,
Majd járnak rajta szépen.

Tandori Dezső

Köszönöm figyelmeteket;
Deneb

24/12/00

Üdv Neked!

Szeretettel köszöntöm válogatás-körömbe újonnan bevett régi ismerősömet, Sixtus-t, s fogadjátok Őt szeretettel.

Régi kerékpáros ismerősöm, jónéhány évvel ezelőttről, még pelyhesállú legénykeként ismertem meg. Pelyhesállú most is, de legénykének már nem merném mondani: jó egy fejfel magasabb nálam. S neve, személye nagyon közismert kerek körökben -- legalább annyira, mint az enyém;-)))) azzal a különbséggel, hogy ő évekig versenyszerűen nyomta a pedált, míg én régen felhagytam a versenyszerűvel....

Így karácsony közeledtével engem is az emlékezés az egykor eljöttre foglalkoztat, így futtányi időmben három -- lehet, hogy kissé szokatlan --, de számomra nagyon sokat mondó verset választottam köszöntőül Számotokra:

Betlehemi csillag

Mert jóllehet csak istállót talál,
ki "lépremegy" a csillagot követve --
mindig lesz Gáspár, Menyhárt, Boldizsár,
ki újra csak elindul Bethlehembe.
A csillag meg nem róható azért,
hogy álmaink egén kétszeresen süt --
nem koronás, felkent királyt ígért,
csak kisdedet, hogy királlyá növeljük.
Ki a jászolnál megcsalatra áll,
mert isten fia nem bíborpalástos:
hozásegíti tétlen is akár
a férfikori töviskoronához.
S nem adja már, csupán lerója önként
az aranyat, a mirhát és a tömjént.

Baranyi Ferenc

Aki benned hisz...

Aki benned hisz,
önmagát adja oda másnak,
önzetlenül, ahogy a madarak
csiripelnek
vígnak és szomorúnak egyaránt.

Aki téged keres,
önmagát találja meg,
csak az szaladhat önfeledten,
aki tudja, hogy visszatérhet hozzád.

Aki érted él,
annak nem ér véget az élet,
annak álmában
is angyalok fogják a kezét,
átadva őt a fénynek.

Aki megtalált,
az embert találta meg,
az tudja, hogy a káprázatnál
fontosabb a halottak
sírján égő mécses,
ahogy megvilágítja arcod,
lehetőséget adva
a visszatéréshez.

Fellinger Károly

Az ács a fiához

-- Te ítélni fogsz majd! -- Én csak a munkám
végzem, a sorsom törvénye szerint:
hántom a fát, fejemre por kering,
nem glória; s ősz gondok hava hull rám.

Hogy ölben vihettelek ki a vézből --
nekem volt jó, föl nem hánytorgatom.
Küzdök, s híreid békén hallgatom,
óvnálak bár a kínzó küldetéstől...

Te és anyád -- ti majd fénylőn megálltok
az időben; engem fakó halál fog
fölordani a nyers föld sóiban:

de addig üzenem -- ha tán felednéd --,
hogy e földön is van apád neked még,
s hogy te vagy az én egyetlen fiam.

Garai Gábor

Fogadjátok tőlem ajándékkul a mellékelt kis képecskét, s ha lesz
ráérő időtök, az olvasnivalóul küldött elmesélésemet is.

Mindannyiótoknak kívánok hite és meggyőződése szerint boldog
Karácsonyt, az Évezred fordulóján egy bizalomkeltő Új Fény
születését...

Karácsonyaim II

1966-ban gimnazista, és büszke barlangos, mi több; barlangi mentőszolgálatos voltam. Kitüntetés volt ez minden időben: a barlangászok közül is a legjobbakat, no meg a már több szituációban bizonyítókat válogatták a Mentőszolgálatosok közé. Adott esetben a kitüntetés nehéz felelősséggel járt: riasztás esetén gondolkodás nélkül kellett a veszélybe kerülni segítségére sietni, ami ellentétben a "megszokottól" itt a föld alatti világ sokszor egyáltalán nem barátságos mélyét jelentette.

Karácsonyra készülődtünk, néhány nap volt hátra december 24-ig. Vásárlás, ajándékok dugdosása...

Már iskolai szünet volt. Kora délután jött a riasztás: a Baradlában rosszul lett, s meghalt négy gyerek az éjjel. Induljunk, műszerekkel együtt, mert ki kell deríteni, mi okozhatta, esetleg milyen repedésen átszivárgó káros gáz a tragédiát. Az esti vonattal hatan már utaztunk is Miskolc felé. Ja, akkor még nem volt pénz támogatásra, semmiféle gépkocsira, a mentőszolgálatos felszereléseink java része is az osztrák és francia barlangkutatók önzetlen segítségéből adódott össze. Csendben ültünk, nem is igen beszélgettünk... Miskolcon már vártak ránk az ottani barlangi mentőszolgálatosok közül, s innen azért autóbusz "repített" bennünket Aggtelekre. Tőlük megtudtunk valamennyit az esetről.

A pannonhalmi Bencés Gimnázium öt diákja oktatójuk, egy pap-tanár vezetésével – természetesen engedéllyel –, külön túrán voltak a Baradla egyik oldalágában az előző éjszaka.

Az oldaljárat vizes, és hideg, nehéz benne haladni, de a barlangászok egyik kedvelt túracélja a gyönyörű csppkőképződményei miatt. Itt lettek rosszul a diákok: négy fiú és egy lány. Kivergődtek a "Libanon hegyei" nevű járatszakaszig, ez már a Baradla főágában van, úgy négy és fél kilométerre a bejáratától. Ott a vezetőjük, – a pap-tanár – azt mondta nekik, feküdjenek le valami szárazabb részre, ő kimegy segítséget hozni.

A vezető kiérve a felszínre – késő éjszaka volt –, ahelyett, hogy a barlang ügyeletését riasztotta volna, bement a szállásukra, s lefeküdt aludni. Reggel mondta el a történeteket. Mikorra a miskolciak a Libanon hegyeihez értek, már mind a négy fiú holtteste kihült, egyedül a leány-társuk volt életben, ő is nagyon kihült állapotban.

Őt kihozták, nem sokat lehetett vele beszélni, de – mondták a miskolci társaink – szinte mániákusan többször is elmondta, hogy a sötétben egyszer csak világító fénykört látott, és odajött hozzá a megtartó. Érdekes, kicsit borzongató is volt ez, ahogy hallottuk, de nem nagyon törődtünk vele, hisz tudtuk, a több órai feszült várakozással és félelemmel teli sötétben lent a barlang mélyén képes nagyon könnyen hallucinálni a bentrekedt.

Mi pedig szorongva gondoltunk az előttünk levő leereszkedésre, és a vizsgálatra.

Féltünk kicsit, mert bár szinte kizártnak tartotta mindenki, hogy valami káros gáz szivárogná elő az oldaljárat repedéséből, de végül is nem lehetetlen...

Torokszorító csendben dogoztunk lent, mértünk, jegyzeteltünk, s folyton csak arra tudtunk gondolni: huszonnégy órával ezelőtt ők négyen is itt jártak, itt kapaszkodtak a kövekbe, ahol most mi...

Nem találtunk semmi káros gázt. A testek környékén is végeztünk egy ellenőrző mérésorozatot, majd az illetékes hatóságok elindultak kifelé a testekkel, s mi kikísértük őket.

Nekem ekkor egyszer nagyon erősen megmozdult a gondolataim között, hogy mit, kit érthetett az életben maradt ötödik, a leány "megtartó" alatt?

Lehet, hogy valami elvont dolgot akart kifejezni, vagy valóban valaki személyt látott ő?

Három nap volt hátra szentestéig. És még nem indulhattunk haza.

Budapestről újabb illetékesek érkeztek, le kellett velük mennünk egy újabb hitelesítésre, hogy a műszereink valóban megfelelően mérték-e a semmit...

Összekészülödtünk, s csendben bandukoltunk a Libanon hegyei felé.

Magyari Gabi – vezetőnk – kezében méteres fenyőfa volt: azzal botladozott a csúsós ösvényen. Egyikünk sem kérdezte, minek, mi a terve vele. Amikor odaértünk, ahol a négy fiatal elhunyt, Gabi felmászott a padka feletti sziklára, s mélyedést vájva a karbidlámpa akasztóvasával, beleállította abba a fenyőfát.

A "hivatalosak" csak néztek. S mintha összebeszéltünk volna, egyikünk zsebéből néhány szem szaloncukor, másikunkéből papírdísz vagy gyertya került elő, s feldíszítettük egyszerű ajándékainkkal a fát. Négy léleknek abban az évben előbb volt így karácsonya, mint az szokásos... S mindannyian valahogy az ötödik "megtartórára" gondoltunk akkor...

II.

Feledtem rég a fiatalkori emléket, nem borzongatott már réges-rég. Házasság voltam, két lánygyerek, s szeretettel-örömmel készülődtem a karácsonyra. Nejemmel megbeszéltük, hogy nem megyünk le az ő szüleihez az évben – az enyémeik már rég nem voltak akkor –, hanem fent, budapesti lakásunkban négyesben karácsonyozunk. Az egyik ok az volt, hogy töltöttünk már jó néhány karácsonyt náluk, a másik pedig, hogy nekem 24-e délutánig – pénteki napra esett – mindenképpen dolgoznom kellett. Örömmel és készülődéssel vettem meg jó előre a fenyőfát, ajándékokat, újabb díszeket a fára.

Gond nélkül lement a délelőtt, három után értem haza. Meglepett a csend, még nagyobb döbbenettel láttam egy a nejem által írott levélkét az asztalon: én a gyerekekkel mégis lementem anyámékhöz, ha akarsz gyere utánunk – állt a száraz üzenet. Vagy öt percig biztos nem tértem magamhoz. Mi ez? Micsoda sötét játék ez velem? Nem ezt beszéltük meg, ez amolyan asszonyi-női "csakazértis amit én akarok" lépés. Nem volt szándékomban beülni az autóba, s szenteste két és fél órát azért utazni, mert "én így akarom"...

Nem leltem a helyem. Legszívesebben leittam volna magam, de ezt meg végképp nem akartam. Feldíszítettem egyedül a fenyőt, aláraktam ajándékaimat, meggyújtottam a gyertyákat. Nálam – ez rigolyám –, mindig kell gyertyának lennie fenyőállításkor. S hogy még csak kicsit se ihassak, no meg teljen is az idő, azt gondoltam ki; beülök majd az autóba, s felmegyek Esztergomba éjféle misére. – Nem vagyok vallásos, sem templomba járó ember, viszont misztériuma, valamiféle varázsa miatt fiatalabb koromban is, de már házasként is elmentünk többször az éjféle misére. Úgy tettem. S fájdalmam miatt, – vagy mert akkor ott jobban elmerültem a szövegben – nem tudom, de magam is nagy áhitattal figyeltem a keresztény liturgiában ilyenkor szokásos szövegre;

...És lőn azokban a napokban, Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék...

ahogy idézni szokták Lukács evangélioma szerint a történetet. A fejem csak akkor kaptam fel, amikor a bíboros úr, aki celebrálta a misét a biblia szerinti szövegben az angyal szavaihoz jutott, melyeket a pásztoroknak mondott.

...És monda az angyal nékik: Ne féljeteK, mert ímé hirdeteK nékteK nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen:

Mert született néktek ma a megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban...

Luk. 2, 10-12

Károli Gáspár görög és latin biblia-szöveget használt, amikor magyarra fordította azt, s határozottan tudtam, hogy ennél a szövegrésznél az éjféli miséken "mert született néktek a megváltó"-t szoktak mondani. Álltam szinte döbbenetben, s előjött régi emlék-élményem az életbenmaradt leány utalásáról. Alig vártam, hogy hazaérkezzem. Elővettem a Bibliát, s felütöttem az ominózus passzusnál. (Volt nekem otthon, persze, hogy volt. De olvasgatni nem igen szoktam.) Biza, "megtartó" áll ott. Megtartó — Jézusnak a jelzője – voltam kénytelen megállapítani! Róla beszélt volna annakidején az életben maradt? Elkezdtem nyomozni a bibliai szövegekben a megoldás után. Az idők során számtalan passzust leltem, szinte minden említésben "megtartóként" szerepel ő, akár róla írnak, akár Ő maga beszél magáról.

... Mert nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.... Ján. 3, 17
... És ha valaki hallja az én (Jézus) beszédeimet és nem hisz, én nem kárhoztatom azt: mert nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, hanem hogy megtartsam a világot...

Ján. 12, 47

... De Jézus megfordulván, megdorgálá őket, mondván: Nem tudjátok, minémű lélek van ti bennetek: Mert az embernek Fia nem azért jött, hogy elveszítse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa....

Luk. 9, 56

... eljőve egy ember a zsinagóga fejének házatól, mondván néki: Meghalt a leányod; ne fáraszd a Mestert!
Jézus pedig mikor ezt hallotta, felele néki, mondván: Ne félj, csak higgy, és megtartatik...

Luk. 8, 49-50

... És nincsen senkiben másban idvesség: mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk... – mondja Péter Jézusról amikor vallatják a zsinagóga papjai az Apostolok cselekedetei leíró részben.

Ap.csel. 4, 12

S mint írt Pál – aki bizony találkozott Ővele nagyon mélyreható körülmények között – Timótheushoz szóló levelében;

... Szerfelett megsokasodott pedig a mi Urunknak kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel. Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, a kik közül első vagyok én.

Pál 1. Tim. 1, 15

Elég lenne ennyi is, már csak egy idézetet veszek elő:

... Ti elküldtetek Jánoshoz, és bizonyoságot tett az igazságról. De én nem embertől nyerem a bizonyoságtételt; hanem ezeket azért mondom, hogy ti megtartassatok...

mondja Jézus János evangéliomában, amikor tanítja az embereket.

Ján. 5, 34

Megváltó? Nem szándékozom kisebbíteni ezt a tanítást róla.

Ő megtartónak jött. Megtartónak, ha hallgatunk tanítására, ha figyelünk cselekedetei utalására, ha nem abban merül ki hitünk, hogy vasárnaponként mi csúszunk legbuzgóbban a templom kövén, hanem az egyszerű szürke

hétköznapok bonyolult kihívásaikor próbálunk meg olyanféleképpen viszonyulni embertársainkhoz, ahogy arra az ő igéi tanítanak minket. Egyedül mirajtunk múlik minden.
Számomra ez lett a kutakodás és sok átgondolás összegzése.

1, Utóirat, amolyan lábjegyzet-féle.

Sok modernizált bibliával találkoztam, rendre "megváltó" szerepel az ominózus helyeken.

Megkértem egyszer kedves ismerősömet, aki tudja olvasni – és lehetősége is van rá – a lehető legjobb görög eredetinek tekinthető szöveget is, nézze meg nekem, mi is áll ott.

Károlit igazolta a görög szöveg. **Az ott leírt szó: szótér**

jelentései; 1, megmentő, megszabadító 2, védő, pártfogó

amiből származik; szódzó

jelentései; 1, haláltól megment, életben tart 2, megment, őriz, tart, biztonságban tart.

2. Utóirat

Ma már nem tudják eredetét, de szokás volt, hogy a barlangászok levittek karácsony előestéjén egy fenyőfát a Libanon hegyeihez a Baradlába, s következő évig hagyták, álljon ott az.

Kívánok mindenkinek békés, nyugodt, szeretettel teljes Karácsonyt, s napokat.

Kátai Ferenc

Úgy gondoltam, álljon itt végül azok neveinek listája, akik a két év során rendszeresen kapták e „minden hetre” tárgyú leveleimet:

Alyr; Ang; Balage; BaLiNt; BFeri; BIG; Bkriszti; Bozsity Jovan; Dragon; Gabgab; Gabo; Gabriel; Gellért András; HAgota; Katee; Katona Sa'ndor; Clique; Krisztian; Linda; LKatalin; LoviGabi; Molnar Laci; Nu; RudyD; Sand; Sandra; Sixtus; Soltaire; Sonja; Steffl; Tat; Vera; Zeus; Zozi; Zsolti

Minden jót kíván: Deneb

 \|/
 (o o)
-----o00-()-00o-----
mailto: Feco <katai@bigfoot.com>
<http://www.extra.hu/Kfeco> or <http://w3.swi.hu/deneb>
Embernek vagyok -- élek; és nem keresek menedéket

A levelekben szereplő írások szerzői

Áprily Lajos	35
Babits Mihály	43, 57
Balázs Tibor	33
Baranyi Ferenc	13, 14, 15, 78
Bella István	10, 40
Buda Ferenc	18
Charles Baudelaire	38
Deneb - Feco [András]	48
Elrond, 1998.	68
Fazekas Anna	54
[Feco] András	57
Fellinger Károly	74, 79
Garai Gábor	6, 29, 79
Hajnal Gábor	36
János Apostol	11
Janus Pannonius	65
József Attila	38
Kátai Ferenc	59, 83
Kibédi Varga Áron	33, 45
Korál együttes	26
Kosztolányi Dezső	37
Ladányi Mihály	19
Lao-Ce	30, 39
Milne, A. A.	22
Móra Ferenc	58
Nagy László	16, 50
Nostradamus	25
Nulladik változat	11
Pilinszky János	9, 12, 28, 29, 37, 41, 71
Radnóti Miklós	14, 62
Regiomontanus	60, 66
Rossellini	61
Syrius együttes	26
Szabó Lőrinc	14, 27
Szepes Mária	20, 32, 62
Szilágyi Domokos	74
Tandori Dezső	72, 74, 77
Tolkien, J. R. R.	19, 64
Váci Mihály	17
Weöres Sándor	7, 8, 9, 11, 15, 17, 23, 25, 26, 27, 29, 33, 37, 58, 66, 70